

Mirė arkivyskupas Matulionis ir prof. M. Biržiška

MIRĖ LIETUVOS KANKINYS

Iš Vatikano gautas pranešimas, kad pavergtoje Lietuvoje rugpjūčio 20 d. mirė arkivyskupas Teofilis Matulionis, sulaukęs 89 metų amžiaus. Gimė 1873 m. liepos 4 d. Kadariškių kaime, Alantos valsčiuje, Utenos apskr. Mokėsi Antalieptėje, paskui Daugpilio realinėje gimn. ir Petrapilio kun. seminarijoje. Kunigu išventintas 1900 m. kovo 17 d. Nuo 1910 m. klebonavo Svč. Jėzaus Širdies parapijoje Petrapily ir ten pastatė bažnyčią. Paėmus valdžią komunistams, kun. T. Matulionis pastoracinis darbas imta trukdyti. Už tai, kad nepasirašė rašto, perduodančio bolševikams bažnyčią ir atsiskaitantį jiems bažnytinis indus kun. T. Matulionis buvo apkaltintas ir 1923 m. kovo 4 d. suimtas, nuteistas 3 metams ir kalintas Maskvos kalėjime. 1925 m. išleistas iš kalėjimo, grįžo dirbti į savo parapiją.

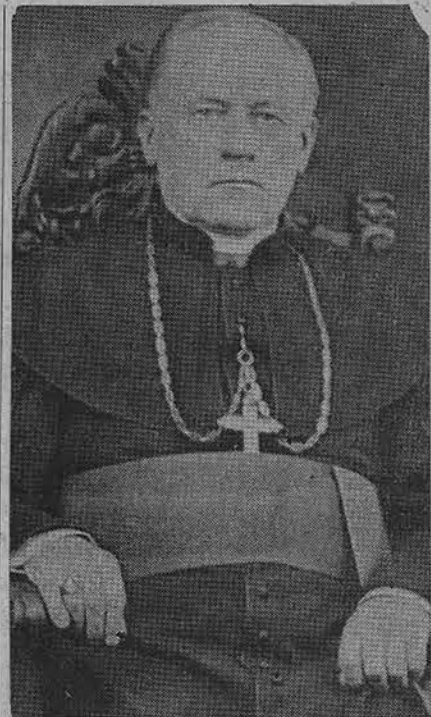
1928 m. gruodžio 8 d. pop. Pijaus XI paskirtas titulinis Matregos vyskupu ir Mogiliavo arkivyskupijos apaštališkojo administratoriaus vysk. A. Maleckio pagalbininku. Komunistinei valdžiai persekiojant Kat. Bažnyčią Rusijoje, paskyrimas buvo padarytas slapta ir slapta buvo vysk. A. Maleckio kon-

sekuotas 1929 m. vasario 9 d. Vysk. T. Matulionis buvo antrą kartą areštuotas 1929 m. lapkr. 24 d. ir išlaikytas 11 mėn. kalėjime. Per tą laiką 24 kartus GPU tardytas ir nuteistas 10 metų sunkiesiems darbams ir išvežtas koncentracijos stovyklon į Solovkų salas. Ten jis išbuvo nepaprastai sunkiose sąlygose 21 mėn. Iš Solovkų buvo atvežtas į Petrapilio kalėjimą, Paskui perkeltas į koncentracijos stovyklą netoli Petrapilio, dirbo ten pusantro mėn.

Visiškai nusilpęs nugabentas į ligoninę Maskvon. 1933 m. spalio 19 d. gražintas Lietuvon. 1934 m. vysk. T. Matulionis lankėsi Jungtinėse Amerikos Valstybėse. 1936 m. lankėsi Romoje pop. Pijus XI, jį pabučiavęs pasakė: "Garbė lietuviu tautai, kuri davė tokį didvyrį."

1940 m. vysk. T. Matulionis pakviestas vyriausiu Lietuvos kariuomenės kapelionu. Mirus vysk. J. Kukta, 1943 m. sausio 9 d. paskirtas Kaišiadorių ordinaru. 1946 m. komunistų apkaltintas, kad siuntęs savo tikintiesiems ganytojišką laišką, suimtas ir išvežtas į kalėjimą.

Iškankintas ir paliejęs vysk. T. Matulionis 1956 m. grįžo į

Arkivyskupas T. Matulionis

Lietuvą, bet komunistinė valdžia neleido jam valdyti diecezijos. Šių metų pradžioje pop. Jonas XXIII suteikė jam arkivyskupo titulą. Paskutiniu laiku arkivyskupas Teofilis Matulionis gyveno Šeduvoje. Kalinamas ir kankinamas jis laikėsi didžiavasiškai, paskui apaštalių pavyzdžiu kalbėdamas, jog jis yra dėkingas Dievui už tai, kad galėjo kentėti už Kristų. Arkivyskupas Teofilis buvo didelio šventumo vyskupas ir Bažnyčios kankinys.

Atidėti rinkimai Alžirijoje

Ben Bella pabėgo iš sostinės

ALŽIRAS, Alžirija — Pulkininkų partizanų taryba užvakar išstūmė vicepremjero Ben Bellos politinį biurą iš valdžios. Ben Bella vakar pabėgo iš Alžirijos sostinės į Oraną.

Tik 23 dienas politinio kairiojo sparno vicepremjeras tevaldė Alžiriją, paveržęs valdžią iš laikinosios vyriausybės ministro pirmininko Ben Kheddos. Aštuonių savaičių valstybę ištiko nauja ir pavojinga krizė.

Pulkininkų taryba, susidedanti iš generalinio partizanų ketvirtosios zonos štabo narių, ne-

turi politinės programos.

Politinis biuras pranešė, kad visuotini rinkimai, numatyti rugsėjo 2 dieną, atidėti neribotam laikui.

Antisemitizmas Argentinoje

WASHINGTON, D.C. — Valstybės departamentas neįprastu būdu pranešė Argentinos vyriausybei, jog Jungtinės Amerikos Valstybės yra susirūpinusios antisemitiniais žygiais Argentinoje. Kadangi nei vienas JAV pilietis Argentinoje nėra nuo incidentų nukentėjęs, tad Valstybės departamentas negali įteikti oficialaus protesto.

Po karo Argentina buvo rojumi naciams. Argentinoje slapstėsi Adolf Eichmann ir kiti karo nusikaltėliai. Naciai ir komunistai stengiasi palaužti kapitalistinę ūkio sistemą Argentinoje, teigia žydai.

Laikraštis „El Mundo“ pateikė 27 didesnius antisemitinius žygius Argentinoje, įvykius 1962 metų pusemetyje: tai buvo sinagogų išniekinimas, bombų metimai, žydų apšaudymai ir prievartavimo veiksmai. Pz. viena 19 metų žydaitė buvusi užpulta, jos krūtinėje išpiauta svastika ir iškeikta bauriausiais nacių žodžiais.

Nebe pagrindo spėjama, jog tai nacių kerštas už Adolfo Eichmanno pagrobimą iš Argentinos ir pakorimą Izraelyje.

— JAV viceprezidentas Johnson vakar atvyko į Turkiją.

Reidai pripažįsta apsileidimą ūkiuose

PAVERGTA LIETUVA. —

Ivairiuose Lietuvos rajonuose vykdomi vad. reidai, patikrinti, kaip pasirodė derliaus nuėmimui. Pz. Skuodo rajone, Žemaitės vardo kolchoze rasta tokia padėtis: kuliamoji „Neris“ stovėjo žolėmis užžėlus. Kitame kolchoze jau pora mėnesių remontuojamas traktorius variklis. Į Skuodą jau buvo atgabentos kombainų dalys, bet pačių kombainų taip ir nesulaukta. Rajone labai maža džiovyklų, o aktyvioji ventiliavimo san dëlį teturi vienas Barstyčių sovchozas. (E.)

— Vienas Rytų Vokietijos kareivis perlipa per tvorą ir nusukbėjo į laisvę — Vakarūs.

— Filipinų vyriausybė pirks Jungtinių Tautų bonų \$750,000 vertės.

Trumpai iš visur

— Prezidentas Kennedy paformuotas, kad kubiečiai tremtiniai apšaudė Havanos priemiestį. Apie kubiečių tremtinių žygi žinia prezidentą Kennedį pasiekė Hyannis Port, Mass., vasarvietėje.

— Carl T. Rowan, Valstybės sekretoriaus pagalbininkas viešiemis reikalams, bus nominuotas JAV delegacijon naujame Jungtinių Tautų visumos susirinkime. Septynioliktoji generalinė J. T. asamblėja susirenka sekantį mėnesį.

Rowan, 36 metų neigras, yra žymus pareigūnas Valstybės departamente.

— Kardinalas Višinskis vakar perspėjo Lenkijos komunistų vadus, jog jie trukdo socialinę pažangą, kovodami prieš religiją.

— Sovietų laikraštis „Pravda“ vakar puolė Europos Ekonominę Bendruomenę. (Bendrają Rinką).

— Rytų Vokietijos komunistų vadus Ulbricht sekantį mėnesį vyks į Rumuniją sustiprinti tarp abiejų kraštų prekybinius santykius.

Išstremtas Kaišiadorių vyskupijos apaštališkasis administratorius

ROMA — Iš pavergtosios Lietuvos laisvuosius Vakarūs vėl pasiekė liūdna žinia, kad Kaišiadorių vyskupijos apaštališkasis administratorius, kanauninkas Juozas Meidus, iki šiol tvarkęs Kaišiadorių vyskupijos

valdymo reikalus, Lietuvos komunistinio režimo yra pašalinintas iš savo eitujų pareigų ir valdžios įsakymu išvežtas į priverstinio apsigyvenimo vietą Telšijų vyskupijoje Vieksnių parapijoje.

Taip Kaišiadorių vyskupiją išties reikalams, bus nominuotas JAV delegacijon naujame Jungtinių Tautų visumos susirinkime. Septynioliktoji generalinė J. T. asamblėja susirenka sekantį mėnesį.

Kanauninkas Juozas Meidus už savo ištikimybę Katalikų Bažnyčiai neteko laisvės, priverstas gyventi svetimoje vyskupijoje Vieksniuose, kur neturi teisės laisvai judėti ir yra nuolatinėje policijos priežiūroje!

— Italijos jaunimo delegacija, grįždama iš pasaulinio jaunimo festivalio Helsinkyje, Suomijoje, buvo sustojusi pavergtoje Lietuvoje. Keletą dienų paviešėjusi pavergtoje Lietuvoje, italų delegacija rugpjūčio 17 d. išvyko iš Vilniaus į Italiją.

— Londone bus pastatytas naujas tunelis, kuris kainuos 157 milijonus dolerių.

KUBIEČIAI TREMTINIAI SUDREBINO HAVANOS PRIEMIESTĮ

Svečiai viešbutyje pateko panikon

HAVANA, Kuba — Kubiečiai tremtiniai penktadienio vidurnaktį iš jūros apšaudė Havanos priemiestį Miramar, smogdami į viešbutį, kur gyvena rusų bloko technikai, atvykę pagalbėti diktatoriaus Fidel Castro režimui. Nuostoliai maži, bet pabudę svečiai pateko panikon, beveik netekdami galvų.

Diktatorius Castro tuojau apkaltino Jungtinės Amerikos Valstybes ir „samdinius agentus kubiečius tremtinius, kurie veikė nuo Floridos pajūrio“.

Kubiečių revoliucionierių studentų grupė Miami pasigyrė, jog jie puolė iš dviejų ginkluotų laivų Havanos priemiestį, palaisdami daugiau kaip 60 šuvių.

Studentų grupė bombardavimą įvykdė, nes jie negalėjo pakęsti, kad jų krašte rusai įsigali. Havanos priemiesto apšaudymui vadovavo Isidro Borja, Leslie Nobergas ir Juan Manuel Salvat.

Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė atmetė Castro teigimą, jog amerikiečiai įvėlti į kubiečių studentų žygius.

Jungtinių Amerikos Valstybių pajūrio sargybai buvo įsakta paimti du privačius moto-

rinius laivus, kuriuos pabėgėliai panaudojo. Laivai sulaikyti Marathon, Fla. Teisingumo departamentas Washingtono pradės tardymą dėl įvykio pagal neutralumo įstatymą.

Castro teigia, jog kiti keli pastatai šalia viešbučio buvo paliesti kulkų. Jis nekalba apie nuostolius.

Studentų grupė (jaunuoliai 19-23 metų) pareiškė, jog nuo parkantės Castro vyrai atsisaukdė, bet tremtiniai kubiečiams pasisėkė pasprukti tamsoje.

KONFISKUOTI LAIVAI

z MIAMI — Jungtinių Amerikos Valstybių pajūrio sargybiniai užvakar vakare suėmė du laivus, dalyvavusius puolime Havanos priemiesto penktadienio naktį. Laivai sulaikyti Marathon Key, 75 mylios pietuose nuo Miami.

Laivai buvę paimti, puolimo vadui pranešus, jog 23 kubiečiai puolė komunistų valdomą salą.

Jungtinės Amerikos Valstybės pirmosios bus mėnulyje

WASHINGTON, D.C. — Jungtinės Amerikos Valstybės pradėjo statyti erdvės laivą kelionei į mėnulį, kurs bus 350 pėdų ilgio ir svers apie 200,000 svarų (Vostok tesvėrė 14,000 sv.). Visas tas planas vadinamas Apollo projektu, o visas tas erdvės laivas vadinamas Saturn C-5. Milžiniškos mašinos jau pradėtos gaminti ir manoma, kad 1965 m. bus pradėta išbandyti jų tinkamumas. Minimas JAV erdvės laivas bus didesnis už autobusą ir jame keliaus 3 asmenys.

Dabartiniai rusų propagandi-

niai bandymai, anot anglų mokslininkų, nelabai parodo sovietų mokslininkų techninį sugebėjimą, reikia manyti truks ir toliau, kol JAV planas visas Maszkvos propagandas suvarys į maišą.

Priėmė Vatikano kvietimą

PARYŽIUS — Šiom dienom Pasaulio Bažnyčių Vyriausioji Taryba, kuriai priklauso protestantų, anglikonų ir pravoslavų bažnyčios, savo posėdyje priėmė Vatikano pakvietimą atsiųsti savo atstovus-stebėtojus į visuotinį Bažnyčios susirinkimą Vatikane. Pirmuoju delegatu-stebėtoju yra išrinktas šveicaras dr. Lukas Vischer, o antrasis atstovas bus nominuotas kiek vėliau.

— Berlyne vakar buvo ramu.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 27 d.: šv. Kazimiero kūno perkėlimas, Aušrinė.

Rugpjūčio 28 d.: šv. Augustinas, Liūtas, Mintibutė.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — saulėta, apie 80 laipsnų, rytoj — giedra, šilta.

Saulė teka 6:10, leidžiasi 7:34

NETEKOME VASARIO 16 SIGNATARO

Dar iš ryto rugpjūčio 24 dieną profesorius M. Biržiška dirbo prie savo rankraščių. Mirtis užtikto jį ligoninėje, kur jis buvo nuvežtas vakare, pasijutęs blogai.

Profesorius gyveno Los Angeles mieste, globojamas dukrų ir žento. Ladotuvės bus trečiądienį iš Sv. Kazimiero parapijos bažnyčios Rožančius toje pat bažnyčioje 7 val. 30 min. Profesorius laidojamas visuomenės aukomis. Kleb. kun. J. Kučingis paukojo 100 dol.

Kai tau vidurnaktį paskambina telefonas, esi pasirengęs išgirsti nepaprastą žinią. Tokią liūdną žinią šio šeštadienio 1 val. naktį iš Los Angeles pranešė Jurgis Gliauda: prieš kelias minutes čia mirė prof. Mykolas Biržiška. Los Angeles laiku tai buvo penktadienį, rugpjūčio 24 d., 10 val. vak.

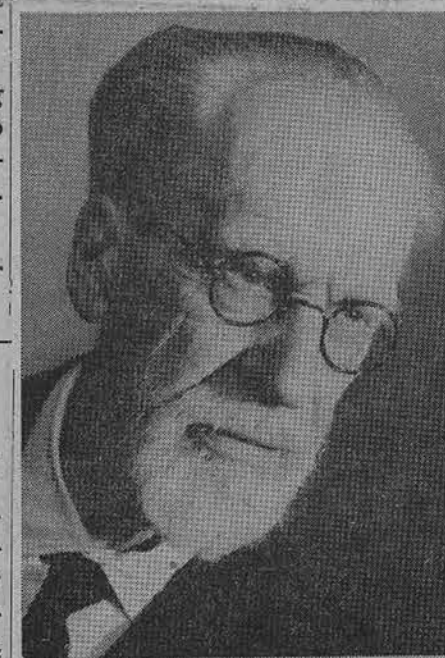
Prof. Mykolas Biržiška, buvo ir mūsų tautsakos tyrėjas ir nagrinėtojas, ne kas kitas ir Donelaičių parodė mums tokį, kokį šiandien visų įprasta matyti, ne kas kitas ir lenkiškai apie Lietuvą rašiusius rašytojus su tokiu užsidegimu ir įsitikinimu įtraukė į mūsų literatūrą.

žinomas kaip mokslo vyras, lietuvių literatūros istorijos tėvas. Kad mes turime tokią, o ne kitokią literatūros istoriją, kad ją sudaro tokie vardai, o trūksta kitokių, tai daugiausia M. Biržiškos įtaka. Nepriklausomais laikais šen bei ten reikštai nepasitenkinimo balsų, jog mūsų literatūros istorijoje prikrauta tokia aibė senųjų rašytojų, pradedant Mažvydu ir Bretkūnu ligi Klemento ar Valiūno, jog naujesiems nebelieka vietos nei laiko. Vis dėlto tie balsai liko užmiršti, o rašytojai, kuriuos M. Biržiška įtraukė į savo Mūsų raštų istoriją ir kurių raštų pavyzdžių pateikė Rinktiniuose mūsų senovės raštuose, ir po šiai dienai visiems yra žinomi. O tie, kap. pvz. Anusevičius, kurių M. B. savo laiku neįtraukė į vadovėlius, ir nūnai maža specialistų būrelio nežinomi.

Ne kas kitas, kaip Mykolas Biržiška, buvo ir mūsų tautsakos tyrėjas ir nagrinėtojas, ne kas kitas ir Donelaičių parodė mums tokį, kokį šiandien visų įprasta matyti, ne kas kitas ir lenkiškai apie Lietuvą rašiusius rašytojus su tokiu užsidegimu ir įsitikinimu įtraukė į mūsų literatūrą.

Didelio objektyvumo pasiekęs mokslininkas

Tūkstančius kovingų ir aistringų staripsnių M. Biržiška yra parašęs, ypač prieš neteisingas lenkų užmačias. Kaip spaudos darbininkas ir kaip redaktorius, jis parodė didelį temperamentingumą, gindamas savo įsitikinimus. Nuostabu yra tai, kad tas pats autorius savo mokslo veikaluose išlieka šaltas ir objektyvus. Pavyzdžiui, gimnazijos suoluose moksliviams buvo įkalta, jog Aušra tai Basanavičius (šitai pat neteikė net ir aukštos literatūrinės inteligencijos Motiejus Gustaitis savo knygelėje Basanavičius ir Aušra), Didžiojo Vilniaus seimo, Lietuvos nepriklausomybės akto nuopelnai yra Basanavičiaus. O Mykolas Biržiška, universitete visą semestrą paskyręs specialiai J. Basanavičiui, jaunus studentus it šaltu vandeniu perpildavo, nuimdamas tas visas pridėtines aureoles nuo mūsų Tautos atgimimo tėvo, palikdamas ir Aušroje, ir seime, ir akte tik tai, kas Basanavičiui iš tikro priklausė. Dėl to, žinoma, Basanavičius būsimiems akademikams ne sumazėjo, tik pasidarė tikresnis, ne legendarinis. Ypač tingą išpūdį šitokios paskaitos darydavo dėl to, kad žinojome, jog M. Biržiška buvo ne tik artimas J. Basanavičiaus bendradarbis, bet ir idėjinis jo draugas. Antra, tos paskaitos buvo skaitomos netrukus po Basanavičiaus mirties, taigi grėse savaiminis pavojus paskaitas paversti panegirikomis. Mykolo Biržiškos literatūrinių paskaitų rimtumas ir objektyvumas išsklė jo vardą net už humanitarinių mokslų fakulteto ribų kaip vieno iš svariausių fakulteto profesorių.

Prof. Myk. Biržiška. Viena iš vėliausia darytų nuotraukų. Foto L. Kančiausko

Prof. Myk. Biržiška. Viena iš vėliausia darytų nuotraukų. Foto L. Kančiausko

ku, kurias galima siųsti į kleboniją: Rev. J. Kučingis, 2704 St. George St., Los Angeles 27, Calif. Čikagiškiams aukotojams mielai tarpininkaus šio rašinio autorius, taip pat ir Draugo dienraštis.

Rugsėjo pabaigoje buvo rengiamas Los Angeles paminėti profesorius aštuoniąsdešimt metų, ir tam buvo sudarytas Jurgio Gliaudos vadovaujamas komitetas, deja, tas komitetas dabar turi išjungti į laidotuvių procesiją.

Nepalyginamų nuopelnų vyras

Kito tokio žymaus ir žinomo vyro, tautos veterano, kaip kad Mykolas Biržiška, nebeturime. Plačiai visuomenei jis žinomas kaip Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbėjas ir kaip kovotojas dėl Lietuvos sostinės Vilniaus, ilgametis Vilniui vaduoti s-gos pirmininkas, tuo reikalingas Lietuvos rugpjūčio 17 d. išvyko iš Vilniaus į Italiją.

— Londone bus pastatytas naujas tunelis, kuris kainuos 157 milijonus dolerių.

SOCIALINIS DRAUDIMAS IR DARBAS

TVARKO PRANAS ŠULAS ir JONAS ŠOLIŪNAS

NAUJAS EMIGRACIJOS ĮSTATYMAS

Palengvina JAV piliečių ir nuolatinių gyventojų artimų giminių atvykimą

Naujas įstatymas (Public Law 87-301), pasirašytas prezidento Kennedy 1961 m. rugsėjo mėn. 26 d., padės susijungti kai kurioms JAV piliečių ir nuolatinių gyventojų šeimoms. Pagal šį įstatymą arti giminės, esą kituose kraštuose, galės atvykti į šį kraštą kaip emigrantai bei kvotos (nonquota immigrants). Tokie "artimi giminiai" yra Amerikos piliečių nevedę sūnūs ar dukterys (abi kategorijos turi teisę gauti antros privilegijos kvotines vietas), legaliai į JAV atvykusių, bet dar ne piliečių, vyrų bei žmonių ir nevedę sūnūs ir dukterys, turį teisę į trečios privilegijos vietas.

Apie 18,000 asmenų užsieny galės tiesioginiai pasinaudoti šia laikina emigracine proga. Kaip nekvotiniai emigrantai, jie atvyks daugiausia iš tų kraštų, kurie turi mažas emigracines kvotas, su sąlyga, žinoma, kad prašymai JAV-ese gyvenančių jų šeimų būtų buvę paduoti lig 1961 m. liepos mėn. 1 d. Tačiau kadangi apie 18,000 naujų vizų bus išduotu kartu su reguliaria emigracija, šių vizų nudelsimai bus neišvengiami.

II-ros ir III-čios privilegijos prašymų pervertimas į nekvotines vietas pagal P. L. 87-301 bus automatiškas. JAV-ių piliečiams nei nuolatiniams JAV-bių gyventojams, nei jų giminiams užsieniuose, nereikia dėl to daryti jokių žygių. Bet asmenys, laukia vizų, gali pranešti savo gyvenamų kraštų JAV-bių konsulatams, jog jie yra suinteresuoti, kad jų vizos būtų ruošiamos kaip galima greičiau.

Emigracijos ir Naturalizacijos tarnyba atnaujins pasenusius prašymus, jeigu tie patys giminių ryšiai dar egzistuoja tarp užsieny, esančių giminių ir jų šeimų, vis dar suinteresuotų jų emigravimu į JAV-bes. Tuo atveju yra būtina, kad arba šeima JAV-bėse arba giminių užsieny prašytų jų pasenusių prašymų atnaujinimo konsulate, kur tie prašymai buvo pradžioje aprobutuoti.

Kokią įtaką šis laikinas nekvotinių vizų įstatymas turės į kvotas apskritai, į ketvirtos privilegijos vietas (JAV-bių piliečių brolius, seseris, vedusius sūnus ar dukteris ir jų vyrus, žmonas bei vaikus) ir į neprivilegiuotas vietas? Tai priklausys nuo registracijos skaičiaus kiekvienam kvotiniame distrikte. Kraštuose, kur kvotos yra mažos ir kur yra daug prašymų dėl I-mos privilegijos vizų (asmenys su specialiais talentais, reikalingi JAV-bėse), kvotos numeriai, skirti II-ros ir III-čios privilegijos emigrantams, bus absorbuoti pirmos privilegijos prašymų. Todėl IV-tos privilegijos ir neprivilegiuotos kategorijos liktų nepasikeitusiomis ir kvotos numeriai vis būtų negalimi gauti.

Naujas įstatymas yra tam išleistas, kad šeimos būtų greičiau sujungtos, ir tai iš esmės nepašalinantis visos emigracijos, leistos pagal tautines kvotas sistemos... Amer. Coum.

NUO NACIŲ NUKENTĖJUSIEMS ATLYGINIMO REIKALAI

Paskutinis terminas prašymams paduoti į Bundesverwaltungsamt Koelne, Vokietijoje, yra š. m. gruodžio 31 d. Suinteresuoti atlyginimo gavimu dėl persekiojimų ir nustojimo sveikatos ar invalidumo ar jų teisėtieji įpėdiniai (žmona ar vyras, vaikai iki 21 m. amžiaus), turi kreiptis į nurodytą įstaigą. Prie paduodamo prašymo reikia pridėti turimus įrodymus raštu arba dviejų patikimų žmo-

nių, žinančių apie įvykį, notaro patvirtintą pažymėjimą. Be to reikia pristatyti gydytojo pažymėjimą apie dabartinį sveikatos stovį ir būti bent 25% nedarbingumo. Į tokį pažymėjimą vokiečių įstaiga Koelne kreipia dėmesį ir pagal tai skiria pensijas nuo 25 iki 110 (dabar padidinta) dol. mėnesiui skaitant nuo 1949 m.

Prašymų svarstymas eina labai lėtu tempu, nes iš 8,000 paduotų prašymų, iki šiol patenkinata tik 30... Oficiali priežastis vokiečių finansų ministerija neskiria pakankamai lėšų.

Lietuvių reikalus betarpiiai ar per savo atstovus gina Balfas. Visi lietuvių prašymai Balfu buvo registruojami. Ženevoje su Balfu nuomone skaitomasi pilnai, o J. Tautose N. Y. į kiekvieną visad atsakoma. Daugeiui Balfas padėjo (daugiau negu 100) sutvarkyti anketas.

Jokių diskriminacijos skundų Balfas nėra gavęs. Europoje, ypač V. Vokietijos lietuvių bėdas gina Balfas igalio tintis Muenchene.

Balfas neturi specialaus advokato byloms pradėti ar jas vesti. Esą ir gana naivų reikalavimų: atlyginti už sofą Kaune, kareivių atimtą Stradivarijų ir pan.

JŪS KLAUSIATE, MES ATSAKOME

Ar aš galiu gauti pilietybę nemokėdamas anglų kalbos?

Ki. Prieš 6 metus aš atvykau į JAV kartu su kitais savo šeimos nariais. Dabar aš esu virš 60 m. amžiaus, ir mano klausas susilpnėjo ir dėl to negaliu išmokyti angliškai kalbėti. Šiuo metu mano šeimos nariai gavo pilietybę ir aš pats norėčiau būti naturalizuotas. Ar yra kokių galimybių gauti pilietybę, nors ir nemokant anglų kalbos?

J. P. Aš, J. P. Vienas svarbiųjų reikalavimų JAV pilietybei gauti — reikia mokėti skaityti ir rašyti angliškai. Įstatyme yra viena išimtis tiems asmenims, kurie buvo virš 50 metų 1952 m. gruodžio 24 d. ir kurie JAV buvo išgyvenę 25 metus. Bet labai gaila, kad jūs į tą kategoriją negalite patekti. Viena kita galimybė galėtų būti jums pritaikyta, jei jūs su gydytojo pažymėjimu įrodytumėte, kad dėl kurtumo jūs negalite išmokyti angliškai. Pr. Š.

TRUMPAI

— Spalvotieji gydytojai, savo suvažiavime Chicagoj dauguma balsų pasisakė už prez. Kennedy sveikatos planą.

— Artimiausioje ateityje numatoma susaukti pasitarimas tų asmenų, kurie materialiai nuo nacių nukentėjo. Mat Senato komisija svarsto tuo reikla jų įstatymo projektus. Kitos tautybės veikia organizuotai. Suinteresuoti asmens prašomi paskambinti vakarais WA 5-8715 — dr. B. Vitaitis.

— Nedarbo pašalpos 5,988,137 asmenims fiskalinių metų pabaigoj birž. 30 d. išmokėta \$2,777,590,894. Šios pašalpos išmokėtos pagal reguliarią steitų programą.

— JAV darbo unių vykdomoji taryba su pirm. Meany, Reuther ir kt., suvažiavusi Chicagoje, nutarė pasiūlyti šia krašte įvesti 35 val. darbo savaitę. Jie tvirtina, kad įve-

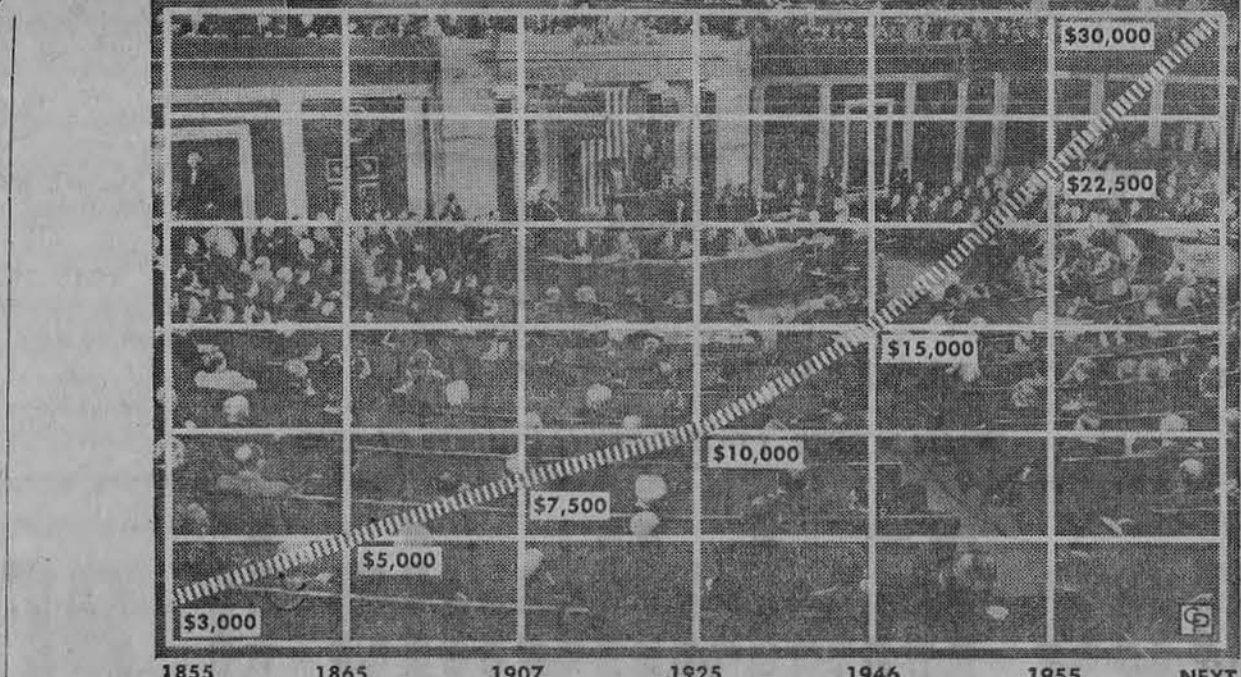

Diagrama rodo kaip yra nuo 1855 m. iki 1955 m. padidėjęs atlyginimas kongreso nariams: nuo \$3,000 (1855 m.) iki \$22,500 (1955). Dabar siūloma padidinti iki \$30,000 metams.

duš 35 val. darbo savaitę su mažėtu visame krašte bedarbių skaičius ir padidėtu daugiau darbų. Pvz. Chicagoje esą 1,000 elektrikų bedarbių, kurie praektą žiemą neturėję darbo, kolektyvine sutartimi įvedus 35 val. darbo savaitę, jie prie statybų ateinantį rudenį būtų aprūpinti darbais.

— JAV Darbo sekr. Goldberg pasakė darbo unių vadams, neseniai posėdžiavusiems Chicagoje, kad krašte recesijos nebūsią, jei Kongrese bus priimtas prezidento Kennedy ekonomijos planas.

— **Industrijos, darbo ir moterų grupių atstovai pakviesti į Washingtoną rugsėjo 24 d. konferenciją** aptarė darbo galimybes moterims.

— **New Yorko steito 65 metų gyventojai** galės apsidrausti už \$10 mėnesiui. Be sveikatos patikrinimo 65 m. asmens apdrausti jie susirgę galės gauti 31 die noma liginę (kaštuojančia 18 dol. dienai), \$150 operacijoms, taip pat po \$7.50 per 31 dieną slaugimo išlaidoms namuose apmokėti. New Yorko apylinkėse šiuo metu 65 m. asmenų yra 1,700,000.

— **Nuo 1938 metų Bostone** veikia "Forty Plus" draugija, kuri turi visame krašte 10 skyrių. Šios draugijos tikslas — aprūpinti darbus vyresnio amžiaus darbininkus.

— **Federal. steitų darbo sistemos viešosios įstaigos** aprūpino 1,191,100 veteranų ne farmų darbais per fiskalinius metus, kurie baigėsi birželio 30 dieną.

— **JAV Darbo dep-to moterų biuras** išleido įdomią knygelę — "Fifteen Years After College" kurioj yra daug naudingų moterims patarimų pasitobulinti darbu gauti. Šiai knygelei (Women's Bureau Bulletin No. 283) gauti reikia kreiptis į the Superintendent of Documents, U. S. Government Printing Office, Washington, D. C.

— **Australijos valdžia** pasiuntė savo ministrę A. Downer į Europą, kad paieškotų jaunų merginų emigrančių. Mat, Australijoje jaučiamas moterų trūkumas. Kalbama, kad ir Amerikos merginos Australijoje lengvai susirastų sau vyrus ištėkėjimui.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **JAV praeitais metais** daugiausia subankrutavo smulkiųjų biznierių vien tik dėl to, kad nepakankamai turėjo žinių, kaip reikia vesti pasirinktą biznį. Apie tai skelbia Bankų ir komercijos departamentas.

— **Jeigu JAV gyventojų** prieauglis bus toks pat ateity, tai per ateinančius 20 metų bus 260,000,000. Šiuo metu JAV turi 187,000,000.

— **P. SILEIKIS, O. P.** Orthopedas, Protzeistas. Aparatų, Protzeal. Med. bandžai, Spec. pagalba kojomis (Arch Support) ir t.t. Val. 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB. 2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill. Tel. PROspect 6-5084

— **DR. J. ir K. AGLINSKAI** GYDYTOJAI IR CHIRURGAI 5430 South Kedzie Avenue Prilima liginis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmllock 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus trečiadienį, uždaryta.

— **DR. ANNA BALIUNAS** AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 West 63rd Street Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadieniais 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Kitu laiku susitarus. Ofiso telefonas: PR 8-3229. Rez. telef. WALbrook 5-5076

— **DR. K. G. BALUKAS** AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS 6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), tel. LU 5-6446 Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepią, skambinti MI 3-0001.

— **DR. S. BIEŽIS** CHIRURGAS Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antradienį ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

— **DR. VL. BLAŽYS** PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS 2801 W. 63rd Street Kampus 63-čios ir California Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Sešt. 2-4 val. Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį. Ofiso telefonas: 476-4042. Rez. WALbrook 5-3048

— **DR. C. K. BOBELIS** Inkstų ir šlapimo takų chirurgija Tel. 695-0533 Elgin 425 No. Liberty Street, Route 25, Elgin, Illinois Valandos pagal susitarimą

— **DR. PETER T. BRAZIS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2434 West 71st Street Val. Pirm., ketvirt., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr., 1-6, treč., šešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

— **DR. S. ir M. BUDRYS** GYDYTOJAI IR CHIRURGAI 2751 West 51st Street (Bendra praktika ir Alergija) Valandos: pirm., antr., ketvirt., 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v.; šeštadienį 1-2 ir 6-3 val. p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

— **DR. E. DECKYS** GYDYTOJA IR CHIRURGE SPECIALIŠTE — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS Valandos pagal susitarimą. 4063 Archer Avenue (Prie California Ave.) Rez. GI 8-0873

— **DR. W. M. EISIN-EISINAS** AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS 6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670 Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepią, skambinti MI 3-0001.

— **DR. B. GAIZIŪNAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialištė akušerija ir moterų ligos 2454 West 71st Street (71-os ir Campbell Ave. kampus) Val.: kasdien 1-2 ir 6-3 val. vak. Seštadienį 1-4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

— **DR. JULIA MONSTAVIČIUS** GYDYTOJA IR CHIRURGE VIDAUS LIGOS 10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill. Tel. ofiso: FULLman 5-6766 Namų: BErverly 8-3946 Priėm. val.: kasdien 6-9 v. v., šešt. 1-4 v. p. p., trečiadienį — uždaryta.

— **DR. JONAS V. MILERIS** NERVŲ IR SMEGUNŲ LIGOS 4 Main St., Aurora, Ill. Tel. TW 2-0803 Susitarimui skambinti. Ofiso telefonas 9-1450, Batavia, Ill.

— **DR. ALDONA JUŠKA** AKIŲ LIGŲ SPECIALIŠTE PRITAIKO AKINIUS 2422 West Marquette Road Valandos: 9-13 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį, uždaryta.

— **DR. F. V. KAUNAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 So. 49th Court, Cicero Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštadienį 10-12.

— **DR. J. J. SIMONAITIS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Adresas 4255 W. 63rd Street Ofiso tel. REliance 5-4410 Rez. tel. GROvehill 6-0617 Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m. Penkt. tik 1-3 p. p. Trečiadienį ir šeštadienį pagal sutartį.

— **DR. P. STRIMAITIS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4644 So. Ashland Avenue Bendra praktika ir specialiatė (Chirurgija) Valandos: kiekvieną dieną 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Seštadieniais nuo 2 v. iki 5 v. v.

— **DR. VYT. TAURAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St. Tel. PROspect 8-1223 ar PR 6-5677 Ofiso val.: pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Sešt. 2-4 v. v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

— **DR. V. P. TUMASONIS** CHIRURGAS 2454 West 71st Street Prilima liginis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel.: HE 4-2122 nuo 1 iki 8 val. popet. kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

— **DR. A. VALIS-LABOKAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2524 West 69th Street Specialištė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS ATOSTOGOSE Kol grįš ofiso dirbs Dr. Brinkis. Val. — Pirmadienį, antradienį ir penktadienį 1-4 p. p. trečiadienį ir ketvirtadienį 7-9 v. v.

— **DR. ONA VASKEVIČIUS** (VASKAS) GYDYTOJA IR CHIRURGE 6248 South Kedzie Avenue Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Seštadienį nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

— **DR. F. C. WINSKUNAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2420 West Marquette Road Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštadienį pagal sutartį.

— **DR. P. Z. ZALATORIS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 South Halsted Street Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659 Rez. 6600 So. Artesian Avenue Val.: 11 v. ryto iki 3 v. p. p., 6-7 v. v.

— **DR. STASYS ŽMUIDZINAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Staigiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefonu — (434-6967) nuo 2 valandos po pietų ligi 5 valandos ryto kasdien.

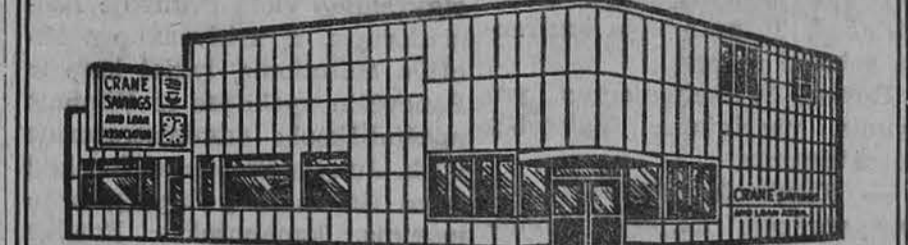

Vacys Scerba, Vacys Motor Sales vedėjas

VACYS MOTOR SALES

6516 S. Western Ave., Chicago 36, Tel. WA 5-5121

KVIEČIAME APLANKYTI MŪSŲ NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštas dividendas numatomas mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m. PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r.

VALANDOS: PIRM. IR KETV. 9 v. r. iki 8 p. p. ANTRADIENIŲ IR PENKTD. 9 v. r. iki 5 p. p. ŠEŠTADIENIŲ 9 v. r. iki 13 v. d. Trečiadienį uždaryta.

— **DR. A. GARUNAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Vidaus ir vaikų ligos 2737 West 71st Street Val.: kasdien nuo 6-8 vak. vak. Seštadienį ir kitu laiku tik susitarus. Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017

— **DR. ALBINA PRUNSKIS** GYDYTOJA IR CHIRURGE Ofisas 2659 W. 59th Street VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. Seštadieniais 10-12 valandos. Trečiadieniais uždaryta.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. Ludlow 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription rates: \$13.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign. \$11.00 per year outside of Chicago and in Canada

Prenumerata:	Metams	1/2 metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj, Cicero ir užsienyje	\$13.00	\$7.00	\$4.00	\$1.75
JAV ir Kanadoj	\$11.00	\$6.00	\$3.50	\$1.50

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

— **DR. A. GARUNAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Vidaus ir vaikų ligos 2737 West 71st Street Val.: kasdien nuo 6-8 vak. vak. Seštadienį ir kitu laiku tik susitarus. Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017

— **DR. ALBINA PRUNSKIS** GYDYTOJA IR CHIRURGE Ofisas 2659 W. 59th Street VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. Seštadieniais 10-12 valandos. Trečiadieniais uždaryta.

— **DR. ALDONA JUŠKA** AKIŲ LIGŲ SPECIALIŠTE PRITAIKO AKINIUS 2422 West Marquette Road Valandos: 9-13 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį, uždaryta.

— **DR. F. V. KAUNAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 So. 49th Court, Cicero Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštadienį 10-12.

— **DR. J. J. SIMONAITIS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Adresas 4255 W. 63rd Street Ofiso tel. REliance 5-4410 Rez. tel. GROvehill 6-0617 Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m. Penkt. tik 1-3 p. p. Trečiadienį ir šeštadienį pagal sutartį.

— **DR. P. STRIMAITIS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4644 So. Ashland Avenue Bendra praktika ir specialiatė (Chirurgija) Valandos: kiekvieną dieną 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Seštadieniais nuo 2 v. iki 5 v. v.

— **DR. VYT. TAURAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St. Tel. PROspect 8-1223 ar PR 6-5677 Ofiso val.: pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Sešt. 2-4 v. v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

— **DR. V. P. TUMASONIS**

MERGAIŲ PASISEKIMAS

Iš daugelio šių laikų sunkiai išrišamų gyvenimo klausimų yra bręstančio jaunimo problema, kaip sulaukyti vis didėjančią priaugančios kartos moralinį nuosmūkį. Septynių vaikų motina Sands G. Falk praėitą savaitę keturiems šimtam mergaičių kalbėjo Hilton viešbutyje, Chicagoje, atkreipdama jų dėmesį, kad jos, būdamas mažametės, saugotųsi susitikinėjimo su savo vaikais. Ji pabrėžė, kad per ankstyvas susitikinėjimas sukelia rimtas moralines problemas.

Nuolatiniams paauglių mergaičių susitikinėjimams su berniukais tikrai veda prie apvertintų rezultatų. Jaunimas, žinoma, tų rezultatų neprašo ir jais daug nesisieloja. Pagal skelbiamus duomenis ir statistikas JAV kasmet įvyksta daugiau kaip milijonas abortų, iš kurių 100,000 priskiriama paauglėms mergaitėms. JAV priskaitoma kasmet 100,000 jaunumečių nevedusių motinų, kurių amžius yra nuo 15 iki 17 metų. Šios pastarosios yra vis dėlto tame savo skurdė girtinos, kad nežudo negimusios gyvybės.

Mokyklose, kai kur net katalikiškose aukštesniosiose, mergaitės nešioja ant kaklo grandinėle su savo vaikinio žiedu. Tai yra ženklas, kad ji anam vaikinui priklauso. Bet kodėlgi mergaitė turi priklausyti vienam berniukui? Jei šitaip susiporuojama, tai reikia daryti išvadą, kad tai yra daroma tik moterystės ryšiu. Betgi daugiausia tie paaugliai visai negalvoja apie moterystę.

Gyvenimo praktika rodo, kad tai vyksta ne iš meilės, vedančios į moterystės ryšį ir į neišardomos šeimos židinio kūrimą. Gal jaunimas, ypač mergaitės, su tuo ir nesutiks, bet reikia pripažinti, kad paaugliai (12–13 metų) dar nėra pakankamai subrendę patirti tikrosios meilės.

Meilė negimsta su vienu akimirksniu. Ji auga ir bręsta tik po to, kai vyras ir moteris susitinka vienas kitą pažįsta ilgą laiką. Ji reiškiasi vienas kitam pagarba, gailingumu, švelnumu, kantrumu, vienas kito supratimu, vienas kito klaidų ir netobulumų pakentimu. Šių dalykų nesubrendęs jaunimas nemato ir neįvertina. Jis meilės vardu pavadinamą lytinį polinkį, kuris brendimo metu jauname žmoguje gali reikštis labai gaivališkai.

Tai gi nuolatinis jaunų, visai dar nesubrendusių vaikino ir mergaitės susitikinėjimas, kaip čia yra įsivyravęs paprotys, labai dažnai veda į tas jaunimo nelaimes, apie kurias

pasibaigėtinai rašo spaudoje kurios kelia valdžios ir auklėjimo įstaigoms sunkias problemas.

Gal todėl ir Katalikų Bažnyčia šiuo reikalu yra atkreipusi tėvų ir auklėtojų dėmesį. 1958 m. Šv. Sostas išleido ypatingą instrukciją, kuria skatinama katalikų mokyklose, kiek tai yra galima ir įmanoma, vengti koedukacinės sistemos. Atseit, reikia atskirti berniukus nuo mergaičių.

Regis, visai priešingai Bažnyčios minčiai, ir katalikiškose mokyklose kartais ne tik toleruojami minėtieji nuolatiniai susitikimai, bet dar skatinami. Kai ruošiami šokiai, jau išgalėjusių papročiu, mergaitė netinka ateiti į šokių salę vienai arba su būriu kitų mergaičių. Ji turi turėti savo vaikina. Kurios tokio neturi, laikomos nepopuliaros ir net kartais pačių mokytojų perspėjamos. Argi šitokis įstūmimas į jaunų dar nesubrendusių priešingų lyčių susigvyvenimą ir apsiartinimą neveda į tragišką pabaigą?

Daugumas mergaičių, vedinosis, pasakytum, visuomeniško saugumo, ieško sau vaikinio, su kuriuo galėtų nuolat turėti dažnų pasimatymus. Jos nori būti populiarios, kaip ir kitos jų draugės. O į tokį populiarumą dažnu atveju paskatina ne tik mokykla, bet ir patys tėvai. Ne vienai motinai labai rūpi jos dukters populiarumas, kuris praktiškai pasireiškia išėjimais su vaikinų, lankymu kinų, šokių ir t. t. Bet toks mergaitės pasisekimas dažnai baigiasi labai dideliu nepasisekimu.

Mes lietuviai labai greitai prisitaikėme ir šioje jaunumečių problemoje. Jau yra pastebėta, kad mūsų jaunimas mokyklose yra praradęs ankščiau turėtą pirmavimą. Iš Vokietijos atvykę jauni vyrukai ir mergaitės, dar nemokėdami gerai anglų kalbos, pajėgė užkariauti pirmąsias vietas daugelyje mokyklų ir atkreipė amerikiečių dėmesį. Dabar, jau gal nekalbėdami lietuviškai, kai jau spėjo visa kuo prisitaikyti, prisitaikė ir mokslo srityje: jau rečiau girdime apie lietuvių pranašumą aukštesniosiose mokyklose.

Tėvai turėtų rimtai susirūpinti, kad jų vaikai, aplinkos įgalizuotu papročiu, nenuceitų ir nelegalų gyvenimo kelią. Verčiau reikėtų jaunimo mintį kreipti į mokslo ir kitų idealų troškimą, negu į tą populiarumą, kurio pasibaigėtinų pavyzdžių kasdien yra pilna spaudoje.

V. Rim.

KATALIKŲ PASAULY

ISKASUS TUNELĮ, NEBEREIKES ŠV. BERNARDO SŪNŲ

Daugiau kaip tūkstantį metų veikė žmonių gelbėjimo stotis Šv. Bernardo tarpukalnėje Alpe, kur specialiai paruošti šūnys, globojami vienuolių, padėjo išgelbėti iš sniego pusnių iš viso apie 2,000 žmonių gyvybių. Dabar, iškasus po Alpešius tunelį, kuriuo vyks susisiekimas tarp Prancūzijos ir Italijos, ta vienuolių laikoma gelbėjimo stotis darysis nebereikalinga. Kalnuose laikyta maža ligoninė bus paversta vasarine atgaivos stotimi vienuoliams, kurių motiniškas namas yra netoliese Martigny vietovėje.

TAIWANE KATALIKAI PAAUGO 1,000%

Taiwane (Chang Kai-sheko valdomoje Formozoje) katalikų skaičius per paskutinius 10 me-

Komunizmas, kapitalizmas ir žemės ūkis

Kremliaus pažabos tik karinė, politinė ir ūkinė Vakarų vienybė

DR. V. LITAS

Tarp komunizmo ir kapitalizmo dabar vyksta lenktynės. Žemės ūkis yra lenktynių arena. Komunizmas nori pralenkti kapitalizmą. Maskva vis giriasi komunistinės arba socialistinės sistemos pranašumu. Bet žemės ūkis kitaip kalba. Štai keli „socialistinio pranašumo“ pavyzdžiai: sviestas ir bulvės rytinėje vokiečių zonoje „ant kortelės“ Vaisiai ir daržovės krautuvėse labai rečia prekė. Milijonai kinų kenčia nuolatinę badą. Maskva mėsos ir sviesto kainas pakėlė 30-40%. Lenkijai ir Jugoslavijai duonos atveža Amerika.

Vienur per daug duonos, kitur skurdas

Kapitalistinis „atsilikimas ir nepažangumas“ štai kaip atrodo: didžiausias Vakarų Europos žemės ūkio ekspertų rūpestis, kur padėti ir kaip sunaudoti žemės ūkio gaminių perteklių. Amerikos žemės ūkio gaminių perteklius pripildė visus sandėlius. Maisto gaminių pertekliaus priežiūra Amerikos valdžiai kasdien atseina po milijoną dolerių. Anglijos įstojimas į Europos ūkinę bendruomenę susiduria su ta pačia problema: kur padėti Commonwealtho kraštų — Kanados, Naujosios Zelandijos — sviestą ir kviečius?

Ūkinė bendruomenė — Kremliaus priešas

Prieš kelis metus Europos ūkinė bendruomenė Chruščiovui atrodė tik „paskutinis kapitalistinės sistemos pasipardymas“. Ūkinė bendruomenės kūrimas tada Chruščiovui kėlė juoką. Dabar jis pereina į frontinį ūkinę bendruomenės puolimą. Chruščiovas kapitalizmui, tikriausiai pasakius, Vakarams pranašavo „paskutinę gyvenimo fazę“, po kurios turėsias ateiti „tarpusavis kapitalistinių kraštų susinaikinimas“.

Europos tautų susijungimo pastangos jau atrodė tik „dramatiška susinaikinimo fazė“. Chruščiovo įsitikinimu, Europa pati tuoj paprašys Kremliaus pagalbos. Pirmykštis Vakarų Europos ūkinis suskilimas į du blokus (šešios valstybės apie „Bonnos ir Paryžiaus ašį“ ir

septynios prie Didžiosios Britanijos) Kremliaus atrodė sukels tarpusavį karą.

Tuo metu Kremliaus davė sutikimą suomiams prisidėti prie Didžiosios Britanijos vadovaujamo ūkinio vieneto. Chruščiovas manė, kad Suomijos prisidėjimas prie Didž. Britanijos vadovaujamos ūkinės sąjungos tik paaštins tarpusavį ginčą. Bet ginčą išsprendė greitas Bonnos ir Paryžiaus ūkinės bendruomenės stiprėjimas. Septynių valstybių ūkinė sąjunga, Didžiosios Britanijos vadovaujama, greitai sužlugdo, ir tos valstybės tuoj ėmė ieškoti kelių prisidėti prie bendrosios Europos ūkinės rinkos.

Chruščiovas nustebino dar vien aplinkybė: Amerika ūkiniam Europos susiorganizavimui ne tik netrukė, bet net ją rėmė. Amerika į Europą žiūri kaip į partnerį, kuris jėgoms dalį Amerikos įsipareigojimų kitiems pasaulio kraštams.

Ūkinis Europos susivienijimas kelia Chruščiovui nemigą. Ūkinė Europos gerovė, kaip susivienijimo išdava, Kremliaus pagrobtose tautose kelia didesnę nepasitenkinimą komunistine santvarka. Lenkai dabar labai nenoriai dedasi prie komunistinio ūkio bloko. Tito atstovas prašo Italijos užtarimo priimti į Europos ūkinę bendruomenę.

Žinoma, ne tik ūkinė gerovė Rytų Europos tautas traukia į Vakarų pusę. Vakarų Europos tautų laisvė ir laisvas apsisprendimas susivienyti yra Rytų Europos tautų idealas. Tik Kremliaus yra šito idealo priešas. Ateis laikai, kada ant bolševizmo griuvėsių galės susikurti laisva Europa — Jungtinės Europos Tautos.

Po to, kada Kremliaus supratė, kokią didelę jėgą sudarė ūkinis, politinis ir karinis Vakarų Europos susivienijimas ir koki pavojų tas susivienijimas neša komunistinio bloko valstybei, pradėjo puolimą visais frontais. Mikojanas anglų firmoms rašo laiškus ir prašo nesidėti

prie Europos ūkinės bendruomenės. Ateičiai net siūlo didelius užsakymus. Panašią misiją atlieka Kossyginas tarp Italijos pramonininkų ir politikų.

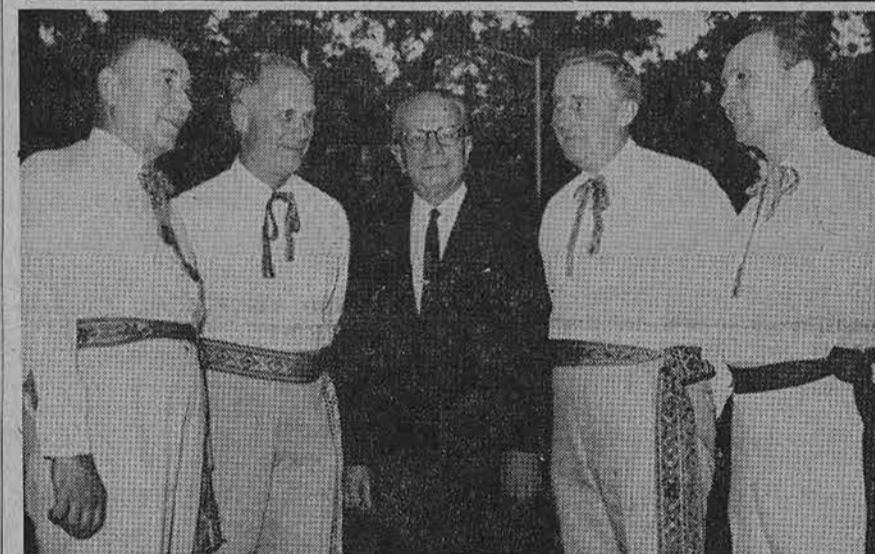
Atsilikusios tautos ir Kremlius

Tarp atsilikusių tautų Kremliaus varo propagandą apie Europos ūkinės bendruomenės „neokolonializmą“. Katė iš maišo paleidžia techniniai čekų patavojimai Etiopijoje. Kada juos paklausia, ko jie nori iš Europos ūkinės bendruomenės sąjungos, tuoj atsako, „kad ji eitų po vėlinių“. Kremliaus Vakarų Vokietijai, kad ji nesidėtų prie ūkinės sąjungos, siūlo tiesiog aukso kalnus.

Kitas Kremliaus pasiūlymas liečia karinę Atlanto sąjungos (NATO) suardymą. Kremliaus nori sudaryti neutralių valstybių juostą: Suomija, Vokietija, Austrija, Šveicarija, Jugoslavija. Šitos juostos valstybės esą galėtų prekiauti su abiem blokais — Rytų ir Vakarų.

Kremliaus politika tik rodo, kad Europos tautų susivienijimo pastangos turi būti tęsiamos toliau.

Ūkinė komunistinių kraštų mišrija ir ūkinis Vakarų Europos sužydytas komunistinius kraštus įstūmė į sunkią krizę. Tas Kremliaus gali atnešti didelių politinių sunkumų. Prieš Rytų

Waterburio, Conn., kvartetas, kuris padainuos tautų festivalyje On The Green, rugpjūčio 28 d. ir Naujosios Anglijos Lietuvos Vyčių apskrįčio suvažiavime, rugsėjo 30 d. Šv. Juozapo parapsalėje, Waterbury, Conn. Nuotraukos (iš k. į d.) Jonas Brazauskas, Kazys Seliokas, Edmundas Stulginskis ir Juozas Muraška. Viduryje stovi kvarteto vedėjas A. J. Aleksis. Šią nuotrauką buvo įsidedęs ir Waterbury amerikiečių laikraštis Waterbury Republican.

važiuoti, jei Tomas ir Julija nieko prieš neturėtų. Jo darbas esąs sezoninis, ir žiemą tenką mėnesį ar daugiau namie pasėdėti. Tuo būdu šventėse turėsias laiko užtektinai.

Ir atvažiuo po Kalėdų. Svečius Jasičiai vos atpažino, nes, regis, čia buvo ne tas jaunas kaimynas, kurs ankstaus ryto šaltyje prie durų laukė kūdikio gimstant. Apvalus, lyg sumažėjęs, nublukusiomis akimis, raudonais siūlais išraižytomis, raukšlų pūslėmis apacioje parentomis. Tik kalba beveik nepasikeitusi. Neatvyko ir vikri motina, kažkada gyvai ant rankų verkiantį berniuką supavusi, kuri, vaiką minute palikusi, iššokdavo kieman pasišalinti. Atvažiuo sunki moteris, vos liemenį panešanči, nes, regis, kojos klimpo tako grindin, ir negalėjo ją tiek pakelti, kad sudžiūvęs žolės stiebelis neužkliūtų.

Apsiverkė moters pasisveikinusios. Ne iš džiaugsmo, ne Graudino pasikeitimai, kaktose prašyti ženklai, lyg vakaro danguje nesuprantami rūko juostų audiniai. Žiūrėjo padrekusiomis akimis, šluostėsi ašaras, ir nei viena netikėjo, kad ji pati tiek susenusi, kaip priešais stovinti draugė. Patylomis gudės savo širdyje šia mintimi, raminosi ir gailėjosi viena kitos. O šalimais stovėjo nuobodžiaudamas jaunuolis, sveikinimosi ir nuostabų maišaty pamirštas. Tik dvi akys sekė jį iš namo vidaus, pasitraukusios tolyn nuo lango. Nežymiai tėvą praaugęs, lieknas ir pasitikis savimi, stebėjo gyvenimo viršukalnę persiritusius žmones, niekados atgal neregįsiančius, ir laukė eilės išiesti krikšto tėvams ranką.

Tomas, pasukęs galvą, nubalo ir sustiro. Jo sūnus būtų šito amžiaus, subrendęs, jau pasirokęs išeiti audron, kad braidžiotų po klaidas, lyg purvo klanuose, tiestūs aukštyn, ropotų, šliaužtų sausumon ir vėl dribtų. Kad jį darytų, skaudintų nelaimės, užgriuvančios be kaltės, nelaukiant, kaip kruša vasaros kaitroje, kol visi takai pakalnės nusisuka, ima traukti žemyn, jog ir dantimis nepajėgi išsilaukyti. O tada viskas nublunka, nes raitai sukas, skrieja budėgnus greityn ir greityn, žeria purvą akyse, dulkėmis kloja plaukus, veide aštriu žvirgždu aria griovius.

Pavergtųjų tautų rusinimas

Komunizmo įgyvendinimas tolygus tautų surusiniui

GEDIMINAS GALVA

Ką tik paskelbus kompartijos naująją programą, kai kurie autoriai pasišovė ją paryškinti. Lietuvoje išeinantis Komunistas, kurio puslapiuose aiškiniami atskiri programos klausimai, vengė aiškų žodžių tautai.

Dagestanietis Akhed Agajev leidinyje „Literatura ir žizn“ (1961 m. lapkričio 17 ir gruodžio 15) laidose, 1961.12.5 Izvestijoje skatino skubiai suvirškinti skirtingas kultūras. Jo manymu, kai kurios skirtingos kultūros turi dingti, o likusias turi būti persunktos rusiškų

prekybą Vakarai dabar gali išvystyti vieną bendrą strategiją: koordinuoti ir kontroliuoti. Tam tikslui turi būti sukurta atitinkamas politinis autoritetas.

Tarp Europos ūkinės bendruomenės ir komunistinių kraštų ūkinės bendruomenės (COM ECON) galima sudaryti ūkinę sutartį. Tam tikros prekės galėtų plaukti į Rytų bloką. Bet, jei Kremliaus mėgintų sukelti Berlyno arba kurią nors kitą krizę, tai prekių tiekimas turėtų būti tuoj sustabdytas. Kremliaus pažaboti gali tik karinė, ūkinė ir politinė Vakarų vienybė.

mu. Rusų kalba turi tapti tautinės literatūros lingua franca, t. y. visų tautų rašytojai Sovietuose turėtų rašyti tik rusų kalba.

Gafurovo pamėgdžijimas

B. Gafurov maskviškame Komuniste (1958 m. lapkričio mėn. laidoje) paskelbė studiją apie kompartijos tautinę politiką. Jis samprotuoja: „Iš socialistinės santvarkos perėjant į komunistinę, Sovietuose esančios tautos sudarys vieną tautą ir naudosis viena kalba. Nėra abejonės, kad tautinių skirtumų išnykimas ir jų išdindinimas ir aukštesnė komunistinės santvarkos kultūra yra neišvengiama būtinybė“.

Agajev nieko naujo nesugalvojo. Jis tik pamėgdžioja Gafurovą ir perša jo anksčiau skelbtą išvadą. Dagestaniečiui visai nerūpi Marksas, kuris nurodė: „Tauta, pavergianti kitas tautas, ruošia sau grandis“ (K. Marx ir F. Engels, XIII tm., I dalis, 348 psl., I-j laidą).

Agajevu pėdomis tuojau ėmė žygiuoti estų kompartijos pirmasis sekretorius I. Kaabin, kuris aiškiai atmeta „tautines kultūras, nes jos sukurtos dvarininkų, kunigų ir buržuazijos“ (Družba Narodov, 1962 m. I ns.) Tik rusų kalba praveriantis duris į sovietinę kultūrą.

Naujoji taktika

Dagestaniečio ir esto skubėjimas pavergtas tautas surusinti sulaukė pataisyimų. V. Soluchin nurodo, kad rašytojai turi rašyti tautine kalba, o literatūra turinti būti tautinės išraiškos, bet socialistinio turinio. „Užbekai negali turėti savo literatūros lietuvių kalba. Dar ilgą tarpsnį išters tautinių ornamentai, kazokų opera, estų grafika“ (Literaturnaja gazeta, 1962.2.6).

Ukrainietis kritikas N. Šamota siūlo ne griauti, bet tautines kultūras ugdyti, kad kiek viena tauta paveldėtų komunistines tradicijas. „Tautos neturi prarasti joms brangius išskirtinų žymių, bet jas papildyti naujomis rusų kultūros savybėmis“ (Izvestija, 1962.4.2).

(Nukelta į 4 psl.)

VYTAUTAS VOLERTAS

UPĖ TEKA VINGIAIS

ROMANAS

Sušnekus apie Matukonius, ir duktė mėgdavo jų pasiklausyti. Kai pakalbiuose grįždavo kieman, užsimindavo skalbyklą, ar krikštynas, ji remdavosi ant atvertos knygos, sekiodavo tėvų pasikeitusius veidus, gaudydavo žodžius, tarsi margaplunksnius paukščius, žaidžiančius atokaitoje, ir neiškėsdavo neįsiterpus. O ankščiau Jasičiai neradavo su ja kalbos. Tėvų prisiminimai atrodėdavo juokingomis smulkmenomis, atsineštomis iš niekam nereikalingo žemės kampo, pačio Dievo užmiršto. Ji daugiau įdomavosi Linkolnų ar mitologinių Vašingtonų, sukūrusiu Ameriką, kaip pergyvenimais, vykusiais už vandenynų, panašiais ir vaikų žaidimais, apie kuriuos suaugusiam žmogui prabilti nederėtų. Tačiau Matukonių suminėjimas praverdavo langą, prie kurio parymoti buvo miela.

Jasičiai laišku ankščiau nerašydavo. Nebuvo kam. Senesnės pažintys išblėso, kaip skuduras saulėje, o nuo naujų Tomas grėžėsi, kad ligomis neužkrėstų ir neveltų ratan, nuo kurio sukimosi laisvesnis pinigais iš kišenės galėtų iškristi. Julija taikėsi prie vyro, tik gražiu žodžiu mėgdindama jį pakreipti. Bet šį rudenį Tomas daug vakarų buvo pralaidęs, buvusiam kaimynui rašydamas, nes reikėjo už kelioliką metų atsikalbėti, nusipurtyti dulkes. Atsakymus gaudavo greitai, ir laiškus į Jasičių namus, ir skirtingas rankas, siuntė du Matukoniai. Vienus skaitydavo Tomas su Julija, o kitus duktė savo kambarin nusišėdavo.

Stalius užsispyrusiai kvietė pasisvečiuoti, tačiau kelias buvo tolimas, o atostogas Jasičiai vasarą iki paskutinės dienos atsiskaitė. Nepatenkinti atsikalbėjimais, prieš Kalėdas Matukoniai patys siūlėsi at-

Nesivaržydamas jaunuolis priartėjo, padavė ranką ir tarė.

— Džiaugiuosi, Jus pamatęs, nes iš Lietuvos veik neprisimenu. Mažas buvau išbėgant. Tėvai pasakojimais vaizdus papildė, ir dažnai rūkuose matavau kiemą, plačius geležinius vartus gatvėn. Ir Jūs laiptus ryškiai pamenu.

Regis, senis Matukonis prakalbėjo, puolėsis nešti baldus, kai Jasičiai kieman atsikraustė. Balsas skambėjo mielai, paprastai, ir vaikas iš pirmų žodžių krito akin. Be uždangų ar maskių, permatomas, skaidrus.

Pirmasis vakaras ėjo lėtokai. Užsikirsdavo kalba, pasitaikydavo plyšij, kuriuos teko kaišioti, rankiojant žodžius. Tarytum, nepasitikėjimo skraistė kybojo vidury. Naujai susipažinti reikėjo, nes, bėgant laikui, žmonės kartais taip pakeičia savo vidų, jog tėvai ima vaikų baidyti. Be to, aplinka buvo skirtinga. Anais laikais, veliantis tarp kiemo kaimynų, sekant moterų politiką skalbykloje, mojančiui siuvėjams ar tarpdury stoviniuojančiam kepejiui, niekas nedrįso svajoti apie tokius gėrimus ir valgius, kuriuos dabar, puikiuose minkštasuoliuose sudrėbe, atsargiai ragavo. O žmonės kalbą ir mintis dažnai keičia pagal sienas, kurios juos supa.

Vis dėlto, spėjavo sužinoti žymesnes naujienas, per daug metų išgyvenusias šiose šeimose. Matukonis vertėsi senoju amatu, džiaugėsi geru uždarbiu, dėkojo Dievui už palaimą, kad didelių nelaimių nepasitaikė. Tėvų kalbas papildydavo sūnus, ir Jasičiai stebėjosi šių trijų žmonių artumu. Tik vėlyvą naktį atsirišo liežuviai, dingo skraistės, ir norinčiam kalbėti teko laukti eilės. Pečius slėgė nuovargis, akys raudavo nuo aštraus smėlio, nemigos pažerto po vokais, tačiau kiekvisnas dėstė išpužius, rankomis užpildydamas spragas, likusias tarp žodžių, juokėsi, klegėjo, lyg skalbyklon į krikštynas būtų grįžę. Kai sekantį rytą sukilo, svečių nuo šeiminių skirti negalėjai. Buvo viena prietelių šeima, po daugel metų bendron pastogėn suėjusi. Skėmadienį laiko užteko. Vaikai, greitoomis užkandė išėjo iš namų, o seniai tingiai drypsojo prie stalo ir šnekučiavosi.

(Bus daugiau)

NETEKOMĖ MYK. BIRŽIŠKOS

(Atkelta iš 1 psl.)

Vilniaus universiteto rektorius in exilio

Lietuvos universitetas už literatūros mokslo nuopelnus Mykolui Biržiškai jau prieš 30 metų suteikė garbės daktaro laipsnį, lietuviai rašytojai už tai jį išrinko LRD garbės nariu. Garbė Vieckšniams, žemaičių bajorų Biržiškų tėviškei, kurie davė Lietuvos universitetui tris brolius profesorius, garbė šiaulių gimnazijai, kurią baigė Mykolas Biržiška ir jo broliai, pagaliau garbė jaunam kauniškiam Lietuvos universitetui, kurio garsų rektorius — P. Būcio, V. Čepinskio, M. Roemerio, St. Salkauskio — tarpe matome ir Mykolą Biržišką, tada dar jauną, 44 metų, profesorių.

Istorinis sutapimas ar likimas lėmė Mykolui Biržiškai tapti ir senojo mūsų Vilniaus universiteto rektoriumi trečiosios jo eros pradžioje, t. y. tada, kai pirmą kartą jo istorijoje įvesta dėstomoji lietuvių kalba, dėl kurios gražiausius savo gyvenimo dešimtmečius M. Biržiška dirbo, veikė ir kovojo, už tai savo laiku patyręs ir Vilniaus kalėjimo. Reikšminga buvo, kad, 1922 m. lenkų ištremtas iš Vilniaus kaip lietuvių gimnazijos direktorius, M. B. po 18 metų grįžta į Vilnių jau kaip lietuviško universiteto rektorius. Kada universitetų vadovybės — rektorius, prorektorius, dekanai — automatiškai turėjo pasikeisti, atėjus vieniems, paskui kitiems okupantams, Mykolas Biržiška visą laiką liko rektorium, ir taigi ir jo apsisprendimas pasitraukti į laisvę paliko jam Vilniaus universiteto rektorius in exilio vardą, kurio vėliau kitą kartą jis, darydamas kurį reikšmingą pareikšimą, yra pasinaudojęs.

Mykolo Biržiškos, kaip ir kitų mūsų mokslininkų bei rašytojų, pasitraukimas į laisvę buvo prasmingas ir naudingas: čia, kad ir stokodamas ne tik būtinos literatūros ar savų užrašų bei išrašų, parašė tai, ko svetimųjų priežiūroje nė sau pamąstyti nebūtų įmanoma. Pavyzdžiui, vien tam, kad galėtų parašyti ir išleisti tokias knygas, kaip Lietuvių tautos kelias, Mykolas Biržiška turėjo teisę laikinai palikti savo mylimą Vilniaus universitetą, į kurį, dabar aišku, profesorius nebegrįš skaityti paskaitų, bet jo knygas skaitys ir studijuos — gal jau netrukus — išlaisvintas Lietuvos studentas.

Istorijai itin bus reikšmingos ir nepamainomos taip pat dvi M. B. knygos Dėl mūsų sosti-nės, neseniai Nidos išleistos Londono.

done. Daug darbo taisydamos ir koreguodamos pastaraisiais metais profesorius yra idėjas ir brolio Vaclovo monumentalinį Aleksandryną ir kitus veikalus, kurie dar laukia leidėjo. Tie darbai dabar, atrodo, slėgs jauniausiojo brolio, prof. Viktoro, pečius.

Paskutinį kartą su a. a. prof. Mykolu Matėmis Cicerioje prieš 12 metų Vasario 16 d. minėjime, kur po mano paskaitos tar-tame žodyje profesorius sukėlė entuziastišką pareikšdamas, kad ne tik jaunesnieji, bet ir jis pats dar tikisi grįžti į išlaisvintą Vilnių.

Mielas Profesoriau, teošia Ramiojo vandenyno bangų vėjas virš tavo kapo žolės, o akmenis prašas "Vilniaus universiteto rektorius in exilio" tepriemio lietuviui, kad čia ne Tavo namai: Tavo palaiškai laukia Vilniaus išvadavimo. Literatūros žmonių vardu ir asmeniškai reiškiu užuojautą profesorius dukroms ir broliui Viktorui, gerbiamam ir mielam mano bičiuliui. Benys Babrauskas

LABDARYBĖ IR ARKLIŲ LENKTYNĖS

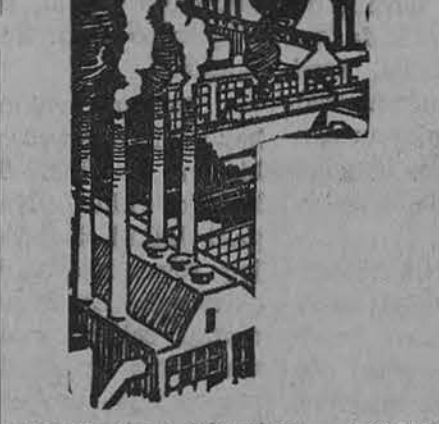
Prieš kiek laiko Sportsmans Park arklių lenktynių vietovė suruošė 6 dienų lenktynes, kurių pelnas skirtas Chicagos labdaroms įstaigoms. Labdarybei surinkta \$105,000.

Lakūnas Alan Pope, kuris buvo suimtas Indonezijoje ir nuteistas kalėjimui ligi gyvos galvos, kad sukiliams padėjo skraidydama bombonešiu, dabar paleistas iš kalėjimo.

VALYMAS
KILIMAI, APMUSTI BALDAI
valomi. Sienos valomos ir dažomos — J. Rudis
Tel. CLiffside 4-1050

SU NAUJAIŠ PAPILDYMAIS LEIDINYS!
KNYGA REIKALINGA KIEKVIENAM PILNAMEČIUI DARBININKUI!

KOKIE YRA SUNKŪS — PAVYJINGI DARBAI — PAVYJINGI DARBAI, prie kurių leidžiama samdyti tik turinčius 18 metų amžiaus? Ir daugiau žinių suinteresuotieji asmenys gali rasti knygelėje —

FEDERALINIAI DARBO SAMDOS ĮSTATYMAI
Spaudai paruošė Pr. Sulas

Sis leidinys papildytas, kokios dabar veikia minimalinio uždarbo normos ir kokiomis dirbančiųjų kategorijoms tos normos yra taikomos ir kit. Kaina 40 centų
Pinigus su užsakymais siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Illinois
Koresp.

MŪS KOLONIJOSE

40 valandų atlydis
Sv. Petro ir Povilo bažnyčioje įvyksta 40 val. atlydis ir misijos. Atlydis prasidės šeštadienį, rugsėjo 1 d. 9 val. ryte ir baigsis pirmadienį, rugsėjo 3 d. 7:30 val. v.
Misijos tęsis per visą savaitę rytais ir vakarais ir baigsis šeštadienį, rugsėjo 8 d. per Marijos šventę, 7:30 val. v.
Misijas ir 40 val. atlydus lietuviškai praves tėvas Benvenutas Ramanauskas, pranciškonas iš Brooklyn, N. Y.
Bus gera proga pasiklausyti pamokslų lietuvių kalba. Visos apylinkės lietuviai prašomi gausiai dalyvauti.

PAVERGTŲJŲ RUSINIMAS

(Atkelta iš 3 psl.)

Sovietuose vyrąja dvi linkmės, dvi taktikos palaužti tautines kultūras ir jas panerinti sovietinėje, t. y. rusiškoje srovėje. Jos abi siekia to paties tikslo, bet savaip supranta laiko svorį. Dagestanietis ir estas rėkia: tuojau, rusas ir ukrainietis atsako: atsargiai, neerzinti tautų, nes ta patį tikslą pasieksime veikdami pamažu, nes laiko turime.

Išskirtina padėtis Pabaltijy

Pabaltijys ryškiai išsiskiria iš kitų kraštų. Jis išsiskiria ne tik skirtingomis vakarietiškomis kultūromis, kalbomis, neseniai įvykdyta ūkine pažanga, tautiniu subrendimu, kuris gyvai susietas su tikėjimu, bet ir ypač valstybingumu. Rusams kelia nuogastį ne lietuvių tautos skirtinga kultūra, bet jos praeitis, istorija bei sąmoningas valstybingumas.

Moskvoje kompartija, pasitelkusi vietos komunistus, nori paskubomis sunaikinti lietuvių tautos tilius su praeitimi. Lietuviai komunistai — oportunistai, įsikėrėploje minkštuose kėrluose, daro didelę klaidą, prileidžiami, kad lietuvių tauta yra jau mirusi ir gali su jos praeitimi elgtis, lyg su lavonu. Pastaruoju metu ima atšiau-riai pulti lietuviškumo esmę, tautinę sąmonę, tikėjimą, iškreipti bei nustumti lietuvių tautos istoriją, o lietuvių kalbą sprauti rusiškąją galvoseną.

Kompartija imasi kovoti prieš buržuazinius nacionalistus, kurie tesiekia ugdyti senųjų palikimą ir ginti lietuvių tautos teises nuo jos engėjo rusų, kuris dedasi didžiuoju broliu.

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyda. Už patarnav. vietovę \$3.00, už dirbtuvės darbą — \$10.00 ir daly. Pigių paveikslėlis tempas.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. H. a. PR 6-1043

PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
EDVARDAS ULIS, sav.
MOVING
Apraustas perkaustymas iš įvairių atstumų
A. VILIMAS
8415 S. Litanca Ave.
Tel. FRontier 6-1882

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir apraustas perkaustymas
WA. 5-9209 Chicago, Ill.
10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apraustą nuo ūgėles ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago 42, Illinois
Tel. GA. 4-8654 ir GR. 6-4332

HELP WANTED — VYRAI

TOOLMAKERS MACHINISTS
MACHINE OPERATORS
• Excellent Pay • Steady Jobs •
NEEDED AT ONCE FOR 1st AND 2nd SHIFTS
by this area's Fastest — Growing Contract Shop.
"This is the largest and most modern Tool Shop in the entire Middle-West. — Many Company Benefits."
(Additional 15c per hour on 2nd shift)
Apply in person, write Dept. L or wire immediately to:

GULF COAST ENGINEERING AND RESEARCH CORP.
and its Subsidiary
TEXOWELL SERVICE & MACHINE CO.
3201 W. Dallas Houston 19, Texas
EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

HELP WANTED — MOTERYS

ST. JOSEPH'S HOSPITAL IN CHIPPEWA FALLS, WISCONSIN
HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR
Registered Nurses For Surgery Or Trained Surgical Technician
Also Registered Nurses, Licensed Practical Nurses
for general duty in 180-bed hospital. Good salaries plus differentials. Liberal personnel policies. Near by rooms and apartments to hospital.
Laboratory Technician Registered
Salary commensurate with experience. Write, apply, or call director of nurses, or phone for an appointment. "Dept. L. C."
PA 3-5521 — Chippewa Falls, Wis.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE
MARQUETTE PARKO CENTRE
2-ju butų mūro namas, 2 po 4 kamb., arti parko. Naujas alyva šild. Garažas, \$19,700.
6 kamb. mūras. Arti mūro ofiso. Aukšta pastogė. Yra valgomas. Geležinė tvora, \$22,000.
4 butų mūras. Apie \$5,000 nuomos. Garažas. Rinktinė vieta, \$37,800.
5 butų mūras, \$5,500 nuomos. Vienas 6 kamb. butas ir 4 po 3 kamb. Marquette Pke. \$47,800.
6 butų mūras po 4 kamb. ir po 2 mieg. kamb. Apie \$7,000 nuomos. Kaina \$52,000.
6 kamb. mūras ant kampo. Mūro garažas, gazu šildymas, \$20,000.
Pajamų bungalow — mūras, 6 ir 3 kamb. Gazu šildymas. Arti mūro, \$19,000.
Aukštas palocius. Prie parko mūras, 2 butai po 3 kamb. ir dar 4 kamb. butas, 75 p. lotas, 3-ju auto mūr. garažas. Įmokėti, \$12,000.

K. VALDIS REAL ESTATE
2815 W. 71st St. Tel. RE 7-7200 arba RE 7-8534

2 butų mūras, 5x6, naujas šildymas gazu, kilimais, plytelių vonios, garažas, \$27,000.
8 metų mūras, 2 po 4 1/2, išskelti vamzdžiai, kilimais abiejose butuose, platus sklypas, M. Parke, \$36,000.
3 butų mūras, šildymas gazu, plytelių vonios, garažas, \$28,400.
Medinis, 2 po 5, platus sklypas, karštų vand. šildymas alyva, pilnas rūšys, garažas, gazu šildymas, taver-na ir 6 k. namu naujam sav. Viso 5 namai. Biznis tarp \$17-25,000 metams. Kaina \$60,000, arba mainys į mūr. namą Brighton Parke.
3 mieg., beveik naujas mūr., kilimais, apsaugotas ir gražiai įrengtas rūšys, šildymas gazu, šoninis įvažiavimas. Evergreen Pke, \$20,900.

NERIS REAL ESTATE
6924 S. Western Avenue Telef. 471-0321

22 APART. MŪRAS, prie gražaus parko, modern. butai, \$2,400 mėn. pajamų. Kaina tik 6.5 karto pajamų. Pasaukite.
Sav. šeimai pensinai ir parduoda Delavan Vico, netoli Lake Geneva 33 kamb. hotel su restoranu, taver-na ir 6 k. namu naujam sav. Viso 5 namai. Biznis tarp \$17-25,000 metams. Kaina \$60,000, arba mainys į mūr. namą Brighton Parke.
13 METŲ MŪR. REZIDENCIJA Marquette Pk. Naujai išdėžyta. 42 pėdų sklypas 2 mašinų garažas, \$18,000 arba geriausius pasiūlymus! IDOMU! — PIGU!
Prie 72-os ir Western 54 pėdų sklypas, 5 1/2 kamb. aluminium apkal-tas namelis su 2 auto garažu. Tikty ir naujai statyba.
GERAS INVESTAVIMAS 3x5 ir krautuvis, mūr. arti 52-os ir Morgan. Viskas labai gerame stovyje. Nauja šildymo sistema. Alum. langai, 3 auto mūr. garažas. \$360 mėn. pajamų, \$27,500.
\$760 MĖN. PAJAMŲ 4x5 ir 4x4 — 2 aukštų mūr. Ci-ceroje. Šildymas alyva. Naujas stog-s. Rimtas pasiūlymas nebus at-mestas!
PRIE NABISCO 11 metų 5 kamb. (3 mieg.) mūr. bungalow ant 37 1/2 pėdų sklypo. Ga-zo šiluma, \$18,500.

SIMKUS
REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood Ave.
Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046

LEMONTAS KVIECIA JUS
Nauji įvairaus dydžio mūriniai namai, bažnyčių, vaikų darželių ir gimnazijos. Visi miesto patogumai. Eilė senesnių namų mieste ir priemiesčiuose, žmonais apaugusiais. Pasirinkimas komercinui, apartmen-tinai ir rezidencinui sklypui. Sau-gam investavimui farmos, žemės sklypai su medžiais. Patogus susi-stėkimas.

DR. J. BRIEDIS — REAL ESTATE
110 — 127 St., Lemont, Ill.
(1-as ūkis į vak. nuo State g-vės)
CL 7-7388

DEMESIO!
MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir apraustas perkaustymas
WA. 5-9209 Chicago, Ill.

VILLA PARK, Turi būti parduotas 10 m. senumo, pormodelluotas mūr. namas su prijungtu garažu. Sklypas 65x180 p. 4 kamb. apakoji, 3 virtul. Pajamų \$30 mėn. 7 valsmėdžiai, 30 min. iki "Loop". \$29,000 arba duokite pasiūlymą. Įsiskaitom! ir baldai. Šiokiadieniais skambinti po 6 v. v. TE 2-6230.

Krautuvis patalpa su taveranos įrengimais, 5 kamb. užpakaly, karštų vand. alyva apšild., 2 auto, garažas. Įkainijamas pardavimui. 8448 S. Vincennes, St. 3-9287.

PARDUODAMAS PAJAMŲ NAMAS. \$27,500. 7135 So. Rockwell Street. Apžiūrėti galima tik susitarus telefonu: PR 8-3281.

DEMESIO!
6 1/2% MINIMUMAS GAUNAMAS už Bažnytinį paskolų laktus, apraustus rezervu
Nominalinė vertė: \$100, \$250, \$500, \$1,000
Rašyti: Dept. NH INSTITUTIONAL INVESTMENT CO. OF AMERICA
617 Texas St. Fort Worth ED 6-8972

ISNUOMOJAMA — FOR RENT
Išnuom. 3-ju kamb. butas su gazu šildymu, vonia ir porčiumi. 3232 S. Lowe Ave.

HELP WANTED — MOTERYS

TUOJAU REIKALINGOS

Fabrika Darbininkės
PIETINEJE DALYJE
3:30 popiet iki 12 val. naktį
Samdysime moteris 18 metų ir vyresnes lengvam surinkimo dar-bui maisto ir kosmetikos produk-tų fabrike. Turi būti švarios ir kalbėti angliskai.

6227 S. Ashland Ave.

MANPOWER, Inc.
TEMPORARY SERVICE

EXPERIENCED SEWING MACHINE OPERATORS
GOOD SALARY — PART TIME DAYS OR EVENINGS
APPLY IN PERSON
SCHNEIDER'S
2627 Lincoln Ave.

REAL ESTATE
SAVAITĖS GERIAUSI PIRKINIAI
Mūrinis 2x1 1/2 naujas, 2 šild. gazu. rūšy parenkata vieta butukui, 71 ir Washtenau, \$38,900.
Mūrinis 6 kamb., perdarytas į 2 mažus butukus, 2 virtuvės, 2 vonios, 2 garažai, 30 p. lotas, sav. butas ir \$92,000 nuomos, 63 ir Rockwell, tik \$18,600.
Mūrinis 6 kamb., 3 mieg. arti Mar-ria High, naujas gazu šild., garažas, 30 p. lotas, \$17,700.
Medinis 8 kamb., Brighton p. 30 p. lotas, namas gerai užlaikytas ir.

KAIRYS REALTY, 2501 W. 69th St., HE 6-5151

6 butų mūr. po 5 kamb. 60 pėdų sklypas. Mūr. garažas. Marquette Parko apylinkėje. \$59,900.
2 but. pajam. medin. 5 ir 3 kamb. viršuj. Plytel. vonios, gazu šildym., garaž., arti įstaigos, nužem. kaina, \$18,900.
6 kamb. mūrin. arti 66 ir Rock-well, plyt. vonia, garaž., daug prie-dų, \$17,800.
5 1/2 kamb. mūrin. 2 m. senum., 60 pėd. sklyp. gazu šildym., arti 72tos ir Harlem, \$15,900.
6948 S. Bell. 2-ju aukštų medinis,

Draudimo Agentūra Patarnauja Visais Draudimo Reikalais
J. BACEVICIUS

BELL-VARPAS
REAL ESTATE - INSURANCE - NOTARY PUBLIC
VAL.: kasdien 9 v. r. iki 9 v. v., šeštad. ir sekm. 9 v. r. iki 5 v. p.p.
6455 So. Kedzie Avenue. Tel. PProspect 8-2233

Mūr. 4 kamb., 30 p. sklypas, Gage Parke, \$11,000.
Mūr. 2 po 6, geras, Brighton Par-ke.
Mūr. 2 po 4, Brighton Pke. \$17,000.
Mūr. 3 metų, 2 po 5 1/2 kamb. Marquette Parko.
Mūr. 5 ir 6 kamb. Brighton Parke. \$22,500.

ŠIMAITIS REALTY, INSURANCE
2737 West 43rd Street
Tel. CLiffside 4-2390

6 kamb. namas, garažas, sodas, 2 akrai užuolyno. naujas mūr. namas Lemont, mainys į apartamentą Chicagoje. Bizniui patalpa ir butas \$6,000.00.
6 kamb. mūrinis resid., šildymas gazu, \$1,500, įmokėti, už \$16,500.
P. ABROMAITIS REALTY, 1005 Porter St., Lemont, Ill. CL 7-6675

Marq. Park Mūr. 2x4, garaž. \$20,900.
Mūrin. 2 po 5 ir 4 k., garaž., \$26,900.
Medin. 2 po 6 k., garažas, \$13,900.
Turime gerų bargenų, patikrinkite.

BUDRECKAS
2742 W. 43rd Str. LA 3-3384

A. Norkus Real Estate
2405 W. 51st St. WA 5-5030

CONTRACTORS

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.
STATOME ĮVARIUS REZIDENCINIUS MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS. ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ
REPUBLIC 7-8949
2301 W. 69th St., Chicago

A. ABALL ROOFING
Isteigta prieš 48 metus
Gutters, Downspouts, Stogai, Dum-traukiai Pataisomi, Išsimalinami arba dėdami naujus. Stogai atnaujina-mi (re-coated) su fiber-asphalta, 5 m. garantija. Dėdame naujas "copper-alloy" rinas — "gutters"; niekad nerūškina dažyti. Kaina ta pati kaip ir "galvanized". Dežymas iš lauko, "fuckingpointing". Pūlinai apšardude. Nemokamai apskaičiuojame; žemliausio kainos. Darbas garantuotas. At-dara dieną ir naktį bei sekmadieniais.
LA 1-6047, RO 2-8778

STANKUS CONSTRUCTION CO.
Atlieka planavimo ir staty-bos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pa-statų. Jūsų pasirinkimui tu-rizme virš 300 įvairių stan-darinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PProspect 8-2013
2741 WEST 69th St.
Chicago 36, Illinois

HEATING CONTRACTORS
Statome šiltu oru pučiamus pe-čius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus.
Vieninteliai iš lietuvių turi-mo miesto leidimą dirbti ant naujų namų
CICERO HEATING AND SHEET METAL
2431 So. Kedzie Avenue
Chicago 23, Illinois
Oriso tel. 277-1442
Juozas Zemaitis OL 6-0412
Victor Skade ST 8-9272

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2501 West 69 Street
HE 4-7482 436-5153

"NIDA" BUILDERS, INC.
STATOME NAUJUS NAMUS, VASARVIETES, GARAZUS IR ATLIKAME VISUS NAMŲ PATAISYMUS PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ.
ST 5-0703 CL 7-2094 Chicago, Ill.

MASTER DECORATING
DAZYMAS — DEKORAVIMAS (VIDUJE IR IŠ LAUKO). KLITUOJAME SIENINIŲ POPIERIŲ.
Skambinti Algimantui Dikintui
GA 5-5867

Remkite "Draugą"

Apsimoka skelbtis "DRAUG" nes jis plačiausiai skaitomas įstu-voj dienraštis. O skelbimų kaino-visiems prieinamos.

Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

O. TARVYDAITĖ-ROZNIKIENĖ

(Pabaiga straipsnio iš kultūrinio priedo.)
Maironio siela ieško to, kas dora, graži ir kilnu. Jis visą gyvenimą turėjęs tą patį tikslą — tėvynę, vis siekdamas to paties kilnaus idealo, ir negalėjo kitoks būti.

Ne visos Lietuvos mergelės Maironio poezijoje vienodo temperamento. Jos nevienodai ir savo jausmus išreiškia. Vienos jų pilnos melancholijos, liūdesio, tyliai dėl tėvynės vargų kenčia, nors irgi myli savo žemę, bet tą meilę reiškia besidžiaugdamos gamtos grožiu. Ši lietuvaitė linksma, atrodo, nerūpestinga, pati lyg tik ką pradžiusi laukų gėlele. Ji kaip paukštytė skrajoja po pievas, gėrisi upelių čiuurlenimu pavasarį. Taip linksma ir džugu, jai nieks nerūpi — ji gamtos karalienė. Štai kaip ta išdykėlė-vėjaviakė vilioja bernėli:
"Sužvengė, subildė žirgelis toli:
Bernužis atjoja giria,
Palėkusi slėpsiuos žaibu-akimi,
Pažvelgsiu tiktai paslapčia".

("Mergaitė")
Tokią pat nerūpestingą, lengvos nuotaikos mergaitę matom ir humoristiniame eilėraštyje "Tupi šarka".

Lietuvaitės ištikimybė
Jos visos puikios geltonkaksės, jos kaip agunos žydi tarp linksmo jaunimo, o jų širdys, anot poeto, nesaltos. Tačiau nors joms ir linksma ir daina graži, Maironis tėviškai jas pamoko ir perspėja:
"Oi dabokite širdį, sesytės,
Kai nešiosite žalius vainikus:
Vienas žodis į širdį įkritęs
Sužavės nekaltiausias jausmus".

Daug kur Maironis savo kūryboje yra pabrėžęs lietuvaitės ištikimybę bernėliui, belaukiant jo iš karo sugrįžtant. Kilnią jos meilę ir ištikimybės jausmą matome ne tik lyrikoje, bet ir poemoje bei dramose. Ypatingai stipriai šis jausmas išskelstas dramoje "Nelaimingos Danguotės vestuvės".

Lyriškumas yra svarbiausias visos Maironio kūrybos bruožas. Net ir poemoje yra vertingasis lyrinis elementas. Ir čia pagrindiniai motyvai — gimtosios kalbos aukštinimas, garbinimas, jos idealizavimas ir realus Maironio gyvenamojo laikotarpio vaizdavimas.

Dvaro moterys

Maironis lyrikoje davęs tokį šviesų lietuvės mergaitės paveikslą, epinėje kūryboje kitokiomis spalvomis ją piešia ir duoda kitokio tipo moterį.

Nors gražūs ir turtingi Lietuvos dvarai, bet Maironio širdies jie nepatraukė. Dvarai seniau buvę kultūros gaivintojai, dabar, anot Maironio,

"Brangią kalbą tėvų pamynė,
Mūsų širdis mažai ką riša".

Visa dvaro aplinka ir bajorų dukros nežavėjo poeto. Išimtis tik Jadvyga Goštautaitė "Jaunojoj Lietuvoj". Ji luominio skirtumo sukliudyta į asmeninę laimę, sugrįžusi į lietuvių, aukojasi tautos gerovei. Maironis "Jaunojoj Lietuvoj" bara lietuvius, kurie pirma buvę dvasia galiniai, o dabar, net lietuvių vardo užsigynę, "parsiveža žoną iš maskolų". O

"Lietuvės neieško, kaip vilnys Dubysos,
Sau meilės už kalnų, už girių /tamsių,
Bet meilę ir širdį atranda ne /visos,
Nes bėga lietuviai nuo jų."
Dvaro moterys yra nutolu-

sios nuo savo kalbos ir papročių. Maironis peikia, kad jos ir prie darbo tingios, nei marginių austi nemokančios, o kitus darbus dirba snausdamos,

"Bet polką po aslą patrypdą /mos šoka".

Nors ir gražios dvaro ponios —

"Jų akutės melsvos, rankos /baltos,
Bet širdys jų kaip ledas /šaltos".

Bajoraitės ydos

Neigiamą lietuvės bajorės tipą matom ir "Raseinių Magdės" poemoje. Čia Maironis duoda gana tamsų lietuvės - išgamos paveikslą. Tai dvejojo nutolimo simbolis: nuo tėvų kalbos, papročių ir nuo savo žemės per vedybas, ištekančią už kitataučio.

Maironis nepraeina pro šalį nepastebėjęs ir kitokių bajorių gyvenimo ydų. Jis su aštriu sarkazmu puola pamėgusius lošti vintą. Ir čia poetas duoda garo dvaro ponios:

"Garbingos matronos, kurių /liežuvėliai
Tarskėdami sukus ratu,
Prie vinto nurimsite bent /valandėlei,
Ir draugės bus šmeižt ne- /sklandū". ("Vintas")

Poetas, taip pat piktai nusitelkęs, aprašo baladėje "Čičinskas" bajorus su jų lėbavimais. Čia vėl neapseina aštriai nepabares gražių bajoraičių, "lig blazdų plikų", šokančių per ištisas naktis:
"Šimtą rykščių toms mergoms
Atskaityk, Kmita, nuogoms!
Išblaškyt minčių nemoka!"

Bajorių su liaudimi suartėjimas

Tačiau Maironis jau mato ir prosvaisių lietuvių bajorų tarpe. Poeto noras dėl suartėjimo bajorių su liaudimi jau pildosi. Tarpas tarp liaudies ir bajorų mažėja per vedybas ("Jaunoji Lietuva").

Maironiui pavyko išreikšti gyvybinius lietuvių tautos siekitutu mokslininkai išrado namų

Kun. Antanas Perkumas, Venecuelos lietuvių kapelionas, savo vizito metu Kolumbijoje, po lietuviškų pamaldų kalbasi su Medellino lietuviais. Foto K. Klatauskas

mus. Nors matė poetas, kaip didelės klūtys, o silpnos jėgos, bet jis stengėsi į šalį vyti pesimizmą ir gyventi viltimi į geresnį rytą. Lietuvos prisikėlimu Maironis tikėjo:

"Juk atgims gi kada,
Ne veltui tiek iškentėjo".

Ir štai poetas su nauju ryžtu ir energija nutaria stoti į darbą už mylimą tėvynę:

"Dabar ne mirties, aš gyva- /tos prašau:
Aš noriu gyventi, ka- /riauti".

Tokios pat nuotaikos ir pranašavimo balsų apie naują gadynę Lietuvai randame eilėraštyje: "Neužtvenksi upės bėgimo", "Užtraukime, broliai, naują giesmę" ir kt.

Lietuviško žodžio meilė

Maironio idealas, kuriuo visą savo amžių gyveno ir sielojosi, tegu būna ir mums paskatiniškas į viltį, kad mūsų tėvynė "išsaus kita gadynė".

Jau anais laikais poetas skatino brolius ruoštis, kad būtų "šarvoti mokslu įstabiu". Anų laikų lietuvių motina lietuviško rašto sargyboje budėjo prie raktelio su knyga rankoje. Ji įpareigoja ir šių laikų mūsų motiną įžiebtį jaunajai kartai lietuviško žodžio meilę. Įpareigoja dabartinę motiną duoti Lietuvai stiprią naują kartą, tokią, kuri, tėvynės iškiepyta, "sujungtų žemę" — gelbėtų Lietuvą mūsų.

Vėsinimas, vykdomas saulės

Illinois Technologijos instituto mokslininkai išrado namų

A. + A.
JULIJAI ŠMULKŠTIENEI mirus,
jos vyrui L. Šmulkščiui ir sūnams Julijui nuosirdžią užuojautą reiškia
V. Vaitiekūnas

4 1/2% **5%**
current dividend on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDU MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMU SASKAITAS
Už 4 metų investavimo mokame 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmoksimė po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmadi., antradi., penktadi. ir šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi., uždaryta; ketvirtadi. 9 v. r. — 8 p. p.

**Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!**
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prospect 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadi. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v.
Liepos ir rugpjūčio mėn. abi krautuvės sekmadieniais uždarytos
Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik
6211 South Western Ave. krautuvė

ja jų ausis, jas žalodami. Sužaloti kraujo indai ir atsirado degeneratyviniai sutrikimai ausų viduje. Prancūzų ir vokiečių medicinų tyrimai patvirtina, kad rūkymas turi neigiamos įtakos į klausą.

TELEVIZIJA KATALIKŲ MOKYKLOSE

Saginaw, Mich., diecezijoje 14 katalikų mokyklų šiais mokslo metais įsiveda pamokas per televiziją. Tuo reikalu susitarė su Central Michigan Education Television taryba. Televizijos pamokas įsiveda ir tos diecezijos Sv. Povilo seminarija.

VARGAS SU ELEKTRA?

— Perdegas kamščiai—fuses? Skambinkite bet kuriuo laiku
LAKE TOWN ELECTRIC CO.
5656 S. Kenneth Ave. RE 5-2040

Albert Rakauskas
Gyveno 2512 W. 45th Place.
Mirė rugp. 24 d., 1962 m.
9:50 val. vak., sulaukęs 50 m.
Gimė Chicago, Illinois.
Pasiliko didžiulį nuilūtinę žmona Adelė (mergautinė pavardė Mikuckis), du sūnus — Daniel ir marti Mary-Ellen, Steven, broliis Frank, svogerka Mary ir jų šeima, patėvis Joseph Juels, pusseserė Josephine Vineyard ir jos vyras Frank, uošvienė Emilij Mikuckis, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Ave. Laidotuvis įvyks antradi., rugp. 28 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į svč. Panofės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapiją, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nuldėtas į Sv. Kazimiro kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugai ir pažįstami dalyvauti šiose laidotuvisė.
Nuliūdę lieta: žmona, sūnus, marti ir visi kiti giminės.
Laid. direkt. Petras Bieliūnas, Telefonas LA 3-3572.

DAINA ELECTRONICS
Gavinė A. Semina
TV - RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELIS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPŪTES
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Visuomenės nauda ir geranorijs
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

Mirus
A. + A.
Prof. MYKOLUI BIRŽIŠKAI,
reiškiame užuojautą Viktorui Biržiškai ir jo giminėms.
Mykolas Bajorūnas
Aleksas Juozapevičius

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarui,
A. + A.
Prof. MYKOLUI BIRŽIŠKAI mirus,
Lietuvių Skautų Sąjunga velionies giminėms reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi.
L.S.S. Tarybos Pirmija

Korp! "VYTIS" Garbės Nariui
A. + A.
Prof. MYKOLUI BIRŽIŠKAI mirus,
giminėms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.
Akademinis Skautų Sąjūdis

A. a. Vasario 16 signatarui, kovotojui dėl Vilniaus, didžiajam visuomenės veikėjui,
A. + A.
PROF. MYKOLUI BIRŽIŠKAI mirus, jo dukrom su šeimom, broliui Viktorui Biržiškai ir visiems artimiesiems reiškiam Lietuvos Veteranų S-gos „Ramovė“ vardu nuosirdžią užuojautą ir kartu liūdime.
Lietuvos Veteranų Sąjungos „Ramovė“
Centro Valdyba

GUZAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO M. NELSON SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7 1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-0
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EDVARDAS SAUNORIS — GĖLININKAS
Paruošia gėles iš savo šiltadarzių vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilimėms. Parūpina gėles ne tik laidotuviams, bet ir gėles sodinti bei puošti kapus Jūsų artimaųjų.
3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS
4948 S. CALIFORNIA AVE. LAFayette 9-8572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COMmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1188—1189
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

Pasinaudokite "Draugo" Classified skyriumi.

APLINK MUS

IŠ ARTI IR TOLI

× **Linksmoji estafetė** vaikams bus Draugo pikniko metu Darbo dieną Slovak darže. Tai bus lenktynės maišuose, lindimas per maišą, kiaušinių nešimas, vandens nešimas ir kt. Vaikams programą ruošia Draugo išvažiavimo metu mok. M. Peteraitienė.

× **Marijos Aukšt. Mok. Mofinų klubo** pirmasis susirinkimas įvyks rugsėjo 9 d., 2:30 v. p. p. mokyklos kavinėje. Naujųjų mokinių motinos bus specialios susirinkimo viešnios. Taip pat bus įvesdinama nauja pirmininkė P. Wilber, 6314 So. Sacramento st.

× **SAS vasaros stovykloje**, rugpiūčio 27 d. įvyks studentų simpoziumas profesionaliais klausimais. Simpoziume dalyvaus Viktorija Skrupskelytė, Juozas Polikaitis, Kestutis Skrupskelis, Daina Skirmuntaitė ir Egidijus Užgiris.

× **Šv. Petro ir Povilo** parapijos Šv. Vardo draugija rugsėjo 8 d. parapijos salė, 12225 S. Emerald ave., ruošia balių, kuriame norime padėti parapičiams susipažinti ir pabendrauti. Bus įdomi programa.

× **Elzbieta Samienė**, visuomenės veikėja tapo prosenele, mat Samienės dukters Emilijos Hoffmanienės dukra Joyce Dowson susilaukė sūnaus. Gyvena Californijoje.

× **Algis Lukas**, baigęs tarnybą JAV aviacijoje ir šiuo metu ruošias magistro laipsnį inžinerijoje, bus šių metų SAS vasaros stovyklos komendantas. 1956-57 metų SAS valdyboje Algis ėjo sąjungos išdalininko pareigas; paskutiniu metu, gyvendamas Washingtone, palaiko artimą ryšį su New Yorko ir Philadelphia SAS draugovėmis, kurios jį kviečia su paskaitomis. SAS vasaros stovykla prasideda rugpiūčio 25 d. ir tęsis iki rugsėjo 9 dienos.

× **Vertingą paveikslą** galėsime laimėti Draugo išvažiavime. Burtų keliu vertingą, didelį dail. J. Pautieniaus paveikslą laimės vienas svečių, išvažiavime įsigijęs bilietą.

× **Jim ir Jane Foley-Petkūnaitė** susilaukė sūnaus Sean-Michael. Džiaugiasi tėveliai sūnumi, taipgi džiaugiasi Antanas ir Marija Petkūnai pirmuoju anūku, o Pranciška Laurinskienė proanūku. M. Petkūnienė su jaunesniąja dukra Ruth Rachūnienė išvyko aplankyti Jane Foley ir naujagimio į Mason City, Ohio.

× **II-sios Dainų šventės komitetas** iš tos šventės pelno pa skyrė lietuviškos muzikos fortepijonui rinkinio išleidimui lėšų. Šiam reikalui yra sudaryta komisija iš komp. Vl. Jakubėno, muz. Algio Šimkaus ir komiteto atstovo J. Zdaniaus. Komisija yra išsiuntinėjusi šiapus tėvynės gyvenantiems liet. kompozitoriams prašymą taktininkauti savo kūrinius. Jau yra gauta dalis teigiamų atsakymų. Pažymėtina, kad jaunasis kompoz. Darius Lapinskas, gyvenantis Vak. Vokietijoje, savo pažadą atsiuntė iš Portugalijos, kur praleidžia atostogas. Tikimasi, kad ir visi kiti mūsų kompozitoriai, ypač jaunosios kartos, atsiųs savo kūrinių. Leidinys bus taikomas mūsų fortepijoną studijuojančiam jaunimui, 1-3 metų kursui. Rinkinį išleis (tikimasi dar šiais metais) ir platins LB Kultūros Fondas.

ITALIJOJ

— **Tremtinių Kongreso** proga saleziečių jaunimas buvo užkviestas Vatikano radijo, lietuviškosios sekcijos vedėjo kun. dr. V. Kazlausko, įregistruoti kūrą nors į Lietuvą. Gal pirmą kartą į Vatikano sodus, kur randasi radijo siųstuvas, įdarbėjo tokia didelė grupė (apie 30 asmenų) lietuviškojo, drausmingai nusiteikuso jaunimo. Nustebimas ir pagarba buvo išskaitomi tiek iš sutiktos Vatikano policijos veidų, tiek iš pačios radijo technika laikysenos, kurie, galima sakyti, nėrėsi iš kailio, kad tik viskas gerai išeityt.

Vienas jaunuolių paskaitė jauninanti sveikinimą į Lietuvos jaunimą, kitas padėkdamas Maironio "Vakaras ant keturių Kantonų ežero". Sekė pasikalbėjimas tarp radijo vedėjo ir Saleziečių gimnazijos direktoriaus kun. St. Petraičio. Pagaliau orkestras su solistais ar su visu choru išpildė keletą dainų ar šiaip muzikos dalykėlių.

Jaunimas apleido Vatikaną su malonių įspūdžiu, jog jei ne žemės, tai bent dangaus keliais su tėvyne susisiekt. Ir bet kur gyvenančiam lietuviui bus džiaugsmo stebint kaip mūsų jaunimas, nors jau tremtyje gimęs, stengiasi nuo tėvų žemės neatitrukti.

KOLUMBIJOJ

— **Kolumbijos lietuviai** turėjo ypatingą šventę, nes buvo atvykęs Venecuėlos lietuvių kapelionas kun. Perkumas. Jis kalbėjo ir per lietuvišką radijo pusvalandį, kuris duodamas kiekviena šeštadienį 7:30 v. v. per radiją Simfonia. Svečias labai nusistebėjo, kad tokia maža Medellino lietuvių kolonija jau baigia statyti didžiulius lietuviškus namus su erdvia kopyčia ir kiekviena savaitė turė ra dijo pusvalandį. "Mes", sako jis, "nors esame keleriopai didesnė kolonija iki šiol teįstengėmė įsigyti sklypą lietuviškiems namams, o radijo pusvalandį teįstengiami praveisti vos kartą per mėnesį".

Kun. Perkumas Medelline prabuvo daugiau savaitės. Iš čia išvyko į Bogotą, kur aplankė mūsų konsulą dr. Sirutį. Čia prabuvęs keletą dienų grįžo į Venecuėlą. Apie kun. Perkumo vizitą rašė ir kolumbiečių spauda.

— **Kun. Dubinskas**, paskutiniu laiku gyvenantis Barankilijoje, Kolumbijos uostamiesty, išvyko į Lietuvą aplankyti savo sunkiai sergančią motiną. Jis yra Kolumbijos pilietis ir 30 metų gyvena Kolumbijoje.

× **Prof. Jonas Kuprionis** po kelionės į Kanadą ir šiaurinę JAV dalį, kur lankė savo artimuosius, atvykęs į Chicago susirgo. Gydosi Šv. Antano ligoninėje, šio kambarys 321, dr. Tumasonio prižiūroje.

× **Randy ir Jeffrey Enders** išvyko į Floridą atostogų. Enders ir jos mamatė Della Kalvaitienė yra stambūs gerų darbų rėmėjai.

× **Jūros Žadas**, laikraštėlis leidžiamas 40-ties metų Lietuvos Jūrų skautijos jubiliejinėje stovykloje Custer, Mich., gana gražiai atrodo. "Draugo" redakcijai prisiųstuose penkiuose numeriuose apstu įvairių pranešimų, straipsnių, humoristinės ir vietos aktualijų. Leidinys bus taikomas mūsų fortepijoną studijuojančiam jaunimui, 1-3 metų kursui. Rinkinį išleis (tikimasi dar šiais metais) ir platins LB Kultūros Fondas.

Dalis dailininkų Pautieniaus, Valiaus, Smalinskienės ir Petravičiaus dailės parodos Wasagoje, Kanadoje, lankytojų. Paroda buvo suruošta LF bičiulių stovyklos metu. Nuotraukoje matyti dr. P. Kisielius, dr. A. Baltinis, dr. Mališka, dr. Majauskas, St. Kisielienė, Vyt. Vaitekūnas, dail. Pautienius, Vyt. Aušrotas, M. Ambrozaitienė, dail. Smalinskienė, kun. dr. Vaišnora, kun. Azubalis. Nuotr. K. Ambrozaičio

Chicagoj ir apylinkėse

ZARASIŠKIŲ IŠVAŽIAVIMAS

Zarasiškių klubas, gyvuojas 27 metus, kiekvienų metų vasaros pabaigoj surengia pikniką Zarasinę. Šmet piknikas įvyks rugsėjo 2 d. J. Leppos darže. Rengėjai kviečia klubo narius ir visą lietuvišką visuomenę dalyvauti.

Zarasiškių klubui priklauso ne vien tik zarasičiai, priklauso ir iš visos Lietuvos įvairių kampelių lietuviai ir lietuviškosios, kurie tik pritaria klubo veiklai. Klubas pasižymi gausiomis aukomis, ypač labdaros ir lietuviškosios tikslams, ir didelę paramą yra pasiuntę į Vokietiją, lietuviams. Dabartiniai atėiviai esate kviečiami paremti klubą, nors savo atsilankymu į klubo parengimus ir susipažinti su klubo veikla bei klubiečiais. Piknike turėsime įvairių vaisių, gabių šeiminių, klubo žvaigždučių, pagamintų, veiks ir bufetas, o prie smagios muzikos dar ir klumpakojį susuksime, taip smagią dieną praleisdami su zarasiškiais. J. T.

KETURIOS, IDOMIOS PASAKAITOS

Rugpiūčio 11 — 22 dienomis Lengvinų vasarvietėje Union Pier įvyko Liet. Protestantų Akademikų sąjungos studijų dienos. Rugpiūčio 11 d. iš ryto apie 11 val. studijų dienas atidarė sąjungos pirm. Viktoras Miceliulis. Įžanginiame žodyje jis trumpai apibūdino sąjungos tikslus bei veikimo lauką. Po to sekė kol. Juliaus Slavėno įvade. Nors, kaip jis pats įvardė pabrėžė, į objektyvumą nepretendavo, visdėlo stengėsi pažiūrėti į protestantizmą objektyvioje istorinėje šviesoje, ypatingai išskeldamas tą momentą, kad protestantai taip pat sugeba klysti ir istorijos bėgyje visada buvo savo laiko vaikai ir dėlo nebuvo laisvi nuo savo laiko prietarų ir paklydimų.

Sekanti buvo Vandos Gegevičiūtės paskaita "Bailusis lietuvių charakteris", kurios pavadinimą ji tačiau pakeitė į "Pasivysus lietuvių charakteris", nes, kaip ji išsireiškė, bailumo sąvoka psichologine prasme gali būti nežinoma kai kuriems individams ir gali privesti prie nesupratimų. Paskaita, kuri buvo bazuota jos pačios padaryta 23 asmenų studija — sukėlė nepaprastą klausytojų susidomėjimą. Kilo labai gyvos ir karštos diskusijos ir prelegentė buvo kamuojama įvairiais klausimais net po to, kai diskusijom skirtas laikas jau buvo seniai pasibaigęs.

Po pietų sekė įdomi ir labai originali dr. V. Kavolio paskaita "Religiniai aspektai lietuvių istorijoje". Jo paskaita buvo savotiška euristicinė (sokratiskosios) metodikos versija. Jis kalbėjo ne dogmatiškai, bet provokuojančiai — kiekviena mintis

atrodė turinti tik vieną tikslą: išsiaukti tiesos pažinimą klausytojo sąmonėj. Diskusijų metu su nuostabia intelektualine akrobatika sugebėjo moderuoti savus teigimus bei išlyginti tariamus priešingumus tarp savų teigimų bei jais išsiauktų komentarų.

Sekmadienį, rugpiūčio 12 d., po pamaldų, suinteresuotieji išklauė paskaitos apie meną. Po to pirmininkas tarė baigiamąjį žodį.

Bendrai paėmus, studijų die-

Dalis LF bičiulių Studijų savaitės dalyvių Wasagoj, Ont., lanko lietuvių pastatytą paminklą nukankintiems lietuviams. Paminklas pastatytas Mailande, Kanadoj. (Nuotr. K. Ambrozaičio)

CHICAGOS ŽINIOS

DAUG MUZIKOS MĖGĖJŲ

Šią vasarą 233,400 Chicago gyventojų klausė Grant Parke įvykusių koncertų, į kuriuos įėjimas nebuvo mokamas. Pernai klausytojų būta 387,250.

PAKĖLE GAZOLINO KAINA
Ryan Oil kompanija pietinėje Chicago daly pakėlė gazoliną kainą 7 centus už galioną, nuo 22.9 iki 29.9. Nežinia ar kitos gazolino kompanijos paseks jos pavyzdžiu.

100 GESINO GAISRĄ
Apie 100 ugniagesių gesino gaisrą, ištikusį šeštą aukštą

LITUANISTINĖS MOKYKLOS LAUKIA JAUNIMO

Atsišaukimas į tėvus ir A. L. B-nės Apylinkių valdybas

Mokslų metų pradžia čia pat. Po dienos kitos mūsų lietuviškasis jaunimas vėl skubės į šio krašto mokyklas. Žymi dalis mūsų tautiečių sūnų ir dukrų lankys ir mūsų įvairias liuanistines mokyklas. Bet bus ir yra tėvų, kurie, gal nesąmoningai, nesirūpins ar mažai domėsis mūsų jaunuomenės liuanistiniu mokymu ir auklėjimu. Negalima būtų pasakyti, kad tokiems visai nerūpėtų savo vaikų ateitis, būtų pamiršę savo gimtąjį kraštą, ar nenorėtų supažindinti jaunąją kartą su istorija, tautinėmis tradicijomis ir lietuviška kalba. Tik dėmesys tokių tautiečių, atrodo, daugiau nukreiptas į kitus, pašalinius, gal net mažiau reikšmingus, dalykus, o ne į savo šeimą ir lietuviškuosius reikalus.

nas reikia laikyti pavykusiomis. Visi gyvai domėjosi kalbėtojų keliamais klausimais.

Kaip organizacija mes neturime jokių kovos obalsių. Mes tik norime sau ir kitiems įrodyti, kad, nežiūrint įsitikinimų skirtumo, mes vis dėlto sugebame kartu dirbti, vieni kitiems kooperuoti ir rasti bendrą kalbą visais klausimais. Vietinė dalykas, už kurį mes esame pasiryžę kovoti, yra individo dvasinė laisvė. J. M.

Mielas tautietie, tautietie! Jei dėl kurių nors priežasčių jūsų sūnus ar dukterė nelankė ar nenori lankyti liuanistinės mokyklos, šiais mokslo metais sudaryk geriausias ir palankiausias sąlygas į tokias mokyklas atvykti. Kiekvienas iš mūsų turėtų suprasti vieną: tai daryti nėra kokia malonė, o reikalauja didžioji mūsų šeimos pareiga, surišta su tautos kovomis ir brolių laisvės tėvynėje. Tik per liuanistinę mokyklą ir liuanistinę mokyklą sutvirtinamas jaunuolio-ės lietuviškumas.

Ta pačia proga kreipiamės į A. L. B-nės Apylinkių valdybas, kad pasirūpintų, jei kur nėra, įkurti lit. mokyklas, o turimas sustiprinti ir praplėsti. Šiandien B-nės Apylinkės su gyvenančiais jose mokytojais ir kitais aktyviais tautiečiais yra veiksmingas ir reikšmingas faktorius lietuviškosios išlaikymo. Todėl, ar šeimose vyraus lietuviška dvasia, ar vietos jaunimas bus organizuojamas ir lietuvių kalboj ir tautinėse tradicijose ugdomas, labai daug priklausys nuo B-nės Apylinkių valdybų veiklumo. Šioje srityje, tat, Apylinkių valdyboms linkime geriausios sėkmės, o p. mokytojams, dirbantiems liuanistinėse mokyklose, reiškiami padėkai.

Įvairiais lit. mokyklų reikalais prašome kreiptis į Apygardos Švietimo komisijos p-ką J. Vedegį, 4437 S. Artesian Ave., Chicago 32, telef. VI 7-4259.

A. L. B-nės Chicago Apyg. Švietimo Komisija

AR UŽTEKS VISIEMS MAISTO

Chicago skerdyklos ateinančią ketvirtadienį priims 7,000 galvijų augintojų ir pardavėjų. Jiems bus ir vakarienė, kurios metu bus suvalgyta 3,000 svarų mėsos, 300 galionų pupų (baked beans), 200 galionų kopūstų, 100 bušelių bulvinių čipsų ir išgerta 4,000 bonkų alaus, tiek pat bonkų minkštų gėrimų ir 7,500 puspančių pieno.

PIRMUTINIS GYVENTOJAS BUVO NEGRAS

Chicago 125-ųjų metų sukakties proga buvo pagerbtas pirmutinis miesto gyventojas, pastoviai čia apsigyvenęs apie 1770 metais. Tai buvo negras Jean Baptiste Pointe Du Sable.

Paskolos, perkant namus, daromos ilgems terminams ir žemais nuomimais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

Dr. Jono Griniaus pareiškimas

Atsitiktinai š. m. rugpiūčio 23 d. "Laisvojoj Lietuvoj" teko skaityti piktą straipsnį vardu "Ar tai Kultūros kongresas". To straipsnio autorius dr. Br. Jucys šita proga puola ir patriotinę knygą "Tauta ir tautinė ištikimybė", kurios autorium laikoma mane. Norėčiau visuomenei priminti, kad tą piktią knygą yra parašęs dr. Juozas Girmius, bet ne aš.

Dr. Jonas Grinius

Chicago,

1962. VIII. 24.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

MOVING

R. SERENAS perkrausto bldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna aprauda. 2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8 iki 9:30 val. ryto. Vakaruškos pirmad. 7 val. vak. VISOS PROGRAMOS IS WOPA 1490 kil. AM ir 1027 mg. FM Tel. HEMlock 4-2413 7150 So. Maplewood Ave. Chicago 29, Ill.

TERRA

Porcelanas, kristalas, stalo sidabras, brangenybės, etc. 3237 W. 63rd St., Chicago 29, Ill. Tel. 434-4660

GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO. 2512 W. 47th St., FR 6-1998 TV, RADIJAI, HI-FI, VESINTUVAI Pardavimai-taisyimai Sekm. uždaryta

Auto Ištepimas

tik 50 ct.

RUGPIŪČIO IR RUGSEJO MĖN. Jūs nesate įpareigoti ka nors pirkti, tik atsiėskite šį skelbimą.

WESTERN AUTO SALES & SERVICE

4318 S. Western Ave., LA 3-1790 —D— Sav. Steponas Šcerba

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
Antrad. nuo 9 iki 4 popiet
Prečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
Šeštad. nuo 9 iki 12:30 p. p.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GRovehill 6-7575

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kėimais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus pataravimas.

Taupykite ir skolinkite pinigų Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

Current Dividend up to 4 1/4%

